

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

29.09.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[Bulgaria ON AIR](#)

✓ **Председателят на АИКБ: Имаме ръст на безработицата със 100 000 души**

За 2020 г. имаме -7% спад на БВП. Ние ще се върнем в 2017 г. като БВП. 2017 г. минималната ни заплата беше 460 лв., 2018 г. - 510 лв. В най-добрия случай ще се върнем в 2018 г.

Това заяви в ефира на "Денят ON AIR" председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев във връзка със замразяването на минималната работна заплата.

"Този популизъм трябва да бъде разкрит на хората. Ние имаме ръст на безработицата с 100 хил. души. Всяка седмица Националната статистика публикува освободените и назначените на работа. Разликата е 100 хил. души. Това са хора с основно по-ниска квалификация. За тях ситуацията не е добра. Не е добра картината и за хората със средна квалификация. Този популизъм е в полза за малко хора. За повечето реално е във вреда. Ние не очакваме да надделее икономическата логика по време на избори", коментира Велев пред Bulgaria ON AIR.

По думите му към момента сме свидетели на две тенденции - възстановяване на индустрията и криза в туризма.

"Макар и бавно, индустрията се възстановява. Това ще отнеме много време, няма да стане за месец-два. 2022 г. ще се върнем където бяхме в 2019 г. Макар и бавно, колегите започват да се оглеждат за назначаване на персонал. В туризма и земеделското стопанство се освобождават хора. От 1 октомври имаме уверение на министъра на труда, че схемите 60/40 ще продължат във вида, в който са в момента до края на годината. Всичко това задържа увеличаването на безработицата. Не сме достигнали момента, в който ще спада абсолютният размер на безработицата", обясни още експертът.

Той изтъкна, че производителността на труда намалява с 5,6 на сто.

Велев отбеляза, че Националният съвет на АИКБ е провел среща с Министерството на икономиката, по време на която е станало ясно, че се ускоряват две нови мерки по 78 млн. лв. в подкрепа на бизнеса.

Вижте целия разговор във [видеото](#).

[Dnes.bg](#)

✓ **Председателят на АИКБ: Свидетели сме на две тенденции - възстановяване на индустрията и криза в туризма**

"За 2020 г. имаме -7% спад на БВП. Ние ще се върнем в 2017 г. като БВП. 2017 г. минималната ни заплата беше 460 лв., 2018 г. - 510 лв. В най-добрия случай ще се върнем в 2018 г."

Това заяви в ефира на "Денят ON AIR" председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев във връзка с темата за замразяването на минималната работна заплата.

"Този популизъм трябва да бъде разкрит на хората. Ние имаме ръст на безработицата с 100 хил. души. Всяка седмица Националната статистика публикува освободените и назначените на работа. Разликата е 100 хил. души. Това са хора с основно по-ниска квалификация. За тях ситуацията не е добра. Не е добра картината и за хората със средна квалификация. Този популизъм е в полза за малко хора. За повечето реално е във вреда. Ние не очакваме да надделее икономическата логика по време на избори", коментира Велев пред [Bulgaria ON AIR](#).

По думите му към момента сме свидетели на две тенденции - възстановяване на индустрията и криза в туризма.

"Макар и бавно, индустрията се възстановява. Това ще отнеме много време, няма да стане за месец-два. 2022 г. ще се върнем там, където бяхме в 2019 г. Макар и бавно, колегите започват да се оглеждат за назначаване на персонал. В туризма и земеделското стопанство се освобождават хора. От 1 октомври имаме уверение на министъра на труда, че схемите 60/40 ще продължат във вида, в който са в момента до края на годината. Всичко това задържа увеличаването на безработицата. Не сме достигнали момента, в който ще спада абсолютният размер на безработицата", обясни още експертът.

Той изтъкна, че производителността на труда намалява с 5,6 на сто.

Специалистът отбеляза, че Националният съвет на АИКБ е провел среща с Министерство на икономиката, по време на която е станало ясно, че се ускоряват две нови мерки по 78 млн. лв. в подкрепа на бизнеса.

[Economy News.bg](#)

✓ **Как България ще инвестира €29 млрд. от ЕС**

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) обсъди със заместник-министъра на икономиката Стамен Янев предложенията за инвестиране на допълнителни финансови средства от Оперативна програма „Иновации и

конкурентоспособност“ за преодоляване на негативните последици от пандемията КОВИД-19 и новия инструмент за възстановяване “Следващо поколение ЕС”.

За следващия програмен период страната ни ще разполага с възможност за достъп до финансов ресурс в размер на 29 млрд. евро. Освен средствата по Многогодишната финансова рамка - 2021-2027, които ще са на обща стойност 16,7 млрд. евро, се очаква да заработи и новият план с антикризисни мерки на ЕС – Next Generation EU, с бюджет за България от над 12,3 млрд. евро. Страната ни ще получи и допълнителни целеви средства за подкрепа на изоставащите региони в размер на 200 млн. евро.

„В лицето на АИКБ ние виждаме партньор, чрез който, вярвам, че ще работим успешно за подобряване на бизнес средата и определяне на приоритетните за разпределение на средствата от ЕС за възстановяване на българската икономика. През последния месец ускорихме рязко работата по антикризисните мерки за подкрепа на бизнеса и вече 70% от безвъзмездната помощ за микро- и малки предприятия е разплатена. Очаквам до края на месеца да я разплатим напълно, а в рамките на следващите 2-3 месеца да разплатим и програмата за подкрепа на средни компании. Надявам се, че до края на 2020 г. ще успеем да дадем старт и на двете процедури по механизма ReactEU. Едната е насочена към подкрепа на МСП за възстановяване и потенциален растеж и е с бюджет от 200 млн. лв. Втората е за цифрови и зелени иновации, а нейният капацитет е 191 млн. лв.“, заяви заместник-министърът на икономиката.

По думите на Стамен Янев с участието на Асоциацията на индустриалния капитал в България и в рамките на месец ще стартират две нови процедури за безвъзмездна помощ, които са насочени към т. нар. „големи малки“ предприятия и за адаптиране на производствени процеси и условия на труд при КОВИД-19, както и на договаряне на схемата за увеличаване на производствения капацитет на малките и средните предприятия.

На срещата Асоциацията обсъди с министъра и своите десет предложения за подобряване на бизнес климата, намаляване на административните прегради и по-доброто регулиране. Част от тях са влизане в сила на приетите промени за определянето на такса „битови отпадъци“, чрез които се въведе принципът „замърсителят плаща“; отпадане на въведената като временна антикризисна мярка първите 3 дни от болничните да са за сметка на работодателя; въвеждане на принципа на мълчаливото съгласие; прекратяване на неправомерната държавна помощ за "Ей и Ес – ЗС Марица изток 1" и "Контур Глобал Марица изток 3" чрез въвеждане на механизъм за капацитет; изработване на механизъм за определяне на национална минимална работна заплата и минимални работни заплати по браншове и отпадане на определяне на минимални осигурителни доходи по основните икономически дейности и квалификационни групи професии; премахване на рестриктивните прагове за задължителен финансов одит и уеднаквяването им с другите съседни на България държави; промяна в дефиницията на МСП и др.

„Свидетели сме на ускоряване на мерките за подкрепа и подобряване на диалога с бизнеса, което се вижда и от последните решения на Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“. И тези факти само ни дават основания да искаме и търсим засилване на сътрудничеството ни с Министерството на икономиката. Ние много разчитаме на подкрепата на министерството за постигане с общи усилия на по-добра бизнес среда и оттам – на ускоряване на икономическия растеж“, заяви по време на събитието председателят на УС на АИКБ Васил Велев.

Националният съвет обсъди и проекта за механизъм по договаряне и определяне на размера на минималната работна заплата за страната, като даде мандат на АИКБ да подпише рамково споразумение с другите национално представени работодателски и синдикални организации. Целта на предложенията, заложи в него, е МРЗ да се определя първо за страната, и в последствие браншовите структури на представителните национални организации на работниците и служителите и на работодателите да стартират преговори за определяне на минимални работни заплати по икономически дейности и квалификационни групи професии.

[Инфобизнес](#)

✓ Главна инспекция по труда: Обезщетенията мотивират работещите да са на светло, работодателите се пазят от санкции
Кампанията „Заплата в плик“ е изсветлила 33 млн. лв. от възнаграждения

Убеждението, че недеklarираният труд не ги касае пряко, е основен мотив да са готови да работят на черно за около 1/3 от работещите и за повече от 40% от работодателите. Това показват данните от анкета, попълнена от над 3750 работещи и 1050 работодатели. Тя беше създадена от ИА „Главна инспекция по труда“ при старта на Европейската кампания за декларираният труд“ в началото на март, с цел да се проверят мотивите на работещи и работодатели да работят на светло, съответно да работят недеklarирано. Данните от анкетата бяха представени на конференция, в която участваха над 40 представители на институции – Министерството на труда и социалната политика, ИА „Главна инспекция по труда“, Националната агенция за приходите, Националният осигурителен институт, Агенцията по заетостта, на социалните партньори – КНСБ, КТ „Подкрепа“, БСК, КРИБ, БТПП, ССИ, журналисти.

Основен мотив за работа на светло за работещите е възможността да получат заместващ доход от обезщетения, когато изпаднат в нужда. За работодателите един от сериозните мотиви е да избегнат санкции от контролните органи. И за двете категории анкетираните лица една от най-силните мотивации да бъдат на светло е убеждението, че правилата трябва да се спазват, като при работодателите така смятат около 2/3 от попълнените анкетата. И двете страни в трудовия процес биха били по-мотивирани да са на светло, ако са сигурни, че с техните данъци и осигуровки се подобряват обществено значими системи като здравеопазване, образование, социална, осигурителна. Предвид резултатите беше направен извод, че е необходима по-сериозна разяснителна кампания за ползите от декларирания труд за всички, каквато е и основната цел на Европейската кампания за декларирания труд. Беше отбелязано, че наред с превенцията чрез информиране е необходимо и да бъде засилен контролът по начин, който да гарантира, че нарушаването на правилата няма да остане безнаказано, както и да бъдат извършени реформи в посока подобряване ефективността на обществените значими системи.

Беше отчетено също, че за изсветляване на заетостта важна роля играят изискванията към използващите подкрепа от държавата, включително и по мярката 60:40 да са изрядни към бюджета и да не използват недеклариран труд. Такива са изискванията и към участниците в обществени поръчки, което също е предпоставка за изсветляване на заетостта.

По време на конференцията Росен Бъчваров от Националната агенция за приходите представи данни от стартиралата през 2017 г. кампания „Заплата в плик“, която също се осъществява в партньорство с ИА ГИТ, НОИ и социалните партньори. Той обърна внимание върху мерките на НАП за превенция на недекларирания труд чрез мерки, свързани с информиране и консултиране. „Заплата в плик“ е доказателство за положителните ефекти от информационните кампании, тъй като благодарение на информирането на хората за загубите, които те търпят от парите в плик, през 2018 г. е отчетено изсветляване на доходите с 13 млн. лв., а през 2019 г. сумата вече е 33 млн. лв. „Все още обаче остават около 440 млн. лв., за изсветляването на които трябва да продължат общите усилия“, отбеляза Бъчваров. В рамките на кампанията от НАП в сътрудничество с НОИ е разработен калкулатор на загубите, чрез който всеки може да изчисли колко губи, когато не се осигурява върху пълните си доходи. В дългосрочен план загубите за човек могат да бъдат десетки хиляди лева.

„За съжаление в масовия случай последиците от недекларираната заетост се разбират от работещите, когато се налага да ползват осигурителни права и разбират, че нямат такива“, отбеляза Тенчо Тенчев от Националния осигурителен институт. Той обърна внимание, че чрез получаване на персонален идентификационен код (ПИК) работещите могат да проследяват дали работодателят им ги осигурява коректно, както и да използват електронните услуги на НОИ. Националната агенция за приходите също издава ПИК, с който всеки може да следи за своите данъчно-осигурителни права и задължения.

Увеличаване на правомощията на контролните органи, увеличаване на санкциите, въвеждане на задължителни разплащания по банков път, даване на публичност на некоректните работодатели, подобряване на взаимодействието между институциите с цел превенция са някои от мерките, които според НОИ биха довели до изсветляване на заетостта.

Върху загубите за бизнеса от нелоялната конкуренция, която създава сивата икономика обърна внимание д-р Милена Ангелова, която представи някои резултати от новия проект на АИКБ, насочен към ограничаване на недекларираната заетост „Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места чрез ограничаване и превенция на недекларираната заетост“. Особено полезен резултат е идентифицирането и анализирането на новите форми на заетост и рисковете за проявление на недеклариран труд, които те крият“. В рамките на проекта се очаква да бъде разработена учебна програма за повишаване на финансовата грамотност на учениците. „Необходимостта да се разширят мерките на информиране и консултиране са ключови за пораждането на нетърпимост към сивите практики“, отбеляза д-р Ангелова.

Партньорите на кампанията от КНСБ представиха мобилното приложение за подаване на сигнали, разработено в рамките на проекта „Сивото убива“. От стартирането му до момента са подадени над 100 сигнала, касаещи най-често проблеми със заплащането на труда и с осигуряването. За ползите от 7-часовия работен ден – неизползване на болнични, лоялност и липса на текучество, разказа Димитър Томов, работодател, въввел по-късия работен ден срещу същото заплащане като за 8-часовия в своята фирма за производство на бебешки чувалчета.

В рамките на Седмичата на действието експерти от Инспекцията по труда се срещнаха онлайн ученици от близо 60 училища от всички области в страната, за да им разкажат повече за правата им, когато полагат деклариран труд.

Повече информация за ползите от работата на светло за работещите, за бизнеса и за бюджета е публикувана в специално създадената за Европейската кампания за деклариран труд Фейсбук страница „Всички права запазени“. <https://www.facebook.com/BG4FairWork>.

[Видео запис на конференцията](#) "Декларираният труд носи ползи за всички" е публикуван във във Фейсбук страницата на кампанията "Всички права запазени".

Презентациите от събитието:

[Нагласи да се работи/да не се работи декларирано \(ИА "Главна инспекция по труда"\)](#)

[Резултати от кампанията "Заплата в плик" \(Национална агенция за приходите\)](#)

[Недекларираната заетост - защо всички губят? \(Национален осигурителен институт\)](#)

[Подобряване качеството на работните места чрез превенция и ограничаване на недекларираната заетост \(Асоциация на индустриалния капитал в България\)](#)

Източник: Главна инспекция по труда

Важни обществено-икономически и политически теми

Банкеръ

✓ Президентът наложи вето върху част от измененията в Изборния кодекс

Президентът Румен Радев наложи вето върху част разпоредбите от Закона за изменение и допълнение на Изборния кодекс. Мотивите на Радев са, че промените се правят месеци преди изборите, без дебат и реална оценка, а самите изменения създават предпоставки за хаос в изборния ден и манипулация на резултатите в полза на управляващите.

"Трите месеца на многохилядни национални протести с искане за оставката на правителството и главния прокурор са свидетелство за дълбока криза на демокрацията. Сондажите регистрират рухналото обществено доверие в управляващите. Знаете, че изборите са фундаментът на всяка демокрация. От тяхната честност и прозрачност зависи как ще продължаваме напред. Отказът на властта да чуе гласа на гражданството удължава агонията", заяви държавният глава в обръщение към нацията.

Според него "посягателството върху Изборния кодекс" от страна на управлението цели избягване от политическата и правната отговорност за многобройните скандали, белязали последните години.

"През миналата година законодателят постанови изисквания за изцяло машинно гласуване за президентски и парламентарни избори. С последните промени обаче се позволява едновременното въвеждане на хартиен и на машинен вот, и ръчното им броене, което обезсмисля машинното гласуване. Тези решения трудно могат да се обяснят с друго, освен с желанието да се отворят достатъчно възможности за хаос и изборни манипулации в полза на управляващите. Прехвърлянето върху ЦИК на решенията и отговорността да определя дали да се наемат, или закупуват машините на практика означава бягство от отговорност на парламента при положение, че в Конституцията ясно са указани разпоредби и се вменяват отговорности на законодателя по отношение на изборите. В същото време законодателят лишава ЦИК от възможността да определи изпълнител за компютърната обработка на гласувалите и на данните от гласуването, като изцяло вменява тези дейности на „Информационно обслужване“ АД, пренебрегвайки редица разпоредби за конкурсното начало в стопанската дейност и предотвратяване на злоупотребата с монополизма и нелоялната конкуренция", посочи Румен Радев.

Президентът припомни, че винаги е подкрепял обществената необходимост от разширяване на формите на пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, но отбеляза, че това трябва да се случва при ясни правила и без противоречие с Конституцията. По думите му отмяната на законовата забрана чрез национален референдум да се решават въпроси от компетентността на Великото народно събрание неоправдано смесва две конституционно установени форми на гражданско участие в държавната власт.

"Всички тези промени имат ясна цел да гарантират служебната победа на управляващите в предстоящите избори, нанасяйки пореден удар върху правната конструкция на нашата държава. Отстъпва се от ясни законови положения и се създават предпоставки за съмнение в честността на изборите и за тяхното оспорване. Не мога да подмина и да не обърна внимание на факта, че промените на толкова важни правила броени месеци преди изборите, без реален дебат по същество и без детайлна оценка за въздействие, са пример за непредсказуемост на държавната власт и държавното управление и отблъскват гражданите от дебата", подчерта Радев.

✓ Правителството пазира пътя към увеличение на бюджетния дефицит над 3% от БВП

Правителството е подготвило промени в Закона за публичните финанси, с които ще премахне изискването за поддържане на бюджетен дефицит в размер на под 3% от brutния вътрешен продукт. Според последната актуализация на държавния бюджет, хазната ще приключи годината с 3.5 млрд. лв. дефицит, което е около 2.9% от прогнозирания БВП за 2020 г.

Измененията в Закона за публичните финанси обаче по-скоро дават възможност за надвишаване на 3-процентовия даван в Бюджет 2021. Новият текст, който е публикуван за обществено обсъждане гласи дава възможност дефицитът на сектор "Държавно управление" на годишна основа да надвишава 3 на сто от БВП при извънредни обстоятелства (необичайни събития) извън контрола на Министерския съвет, имащи сериозно въздействие върху финансовата позиция на сектор "Държавно управление".

"Разразилата се в световен мащаб пандемия от COVID-19 и последвалата я глобална икономическа стагнация, довела до свиване на икономическата активност и заетостта и отразила се крайно неблагоприятно върху редица сектори от икономиката, поставиха на тежко изпитание фискалните рамки на огромен брой държави, в т.ч. и на България. В тази връзка спазването на фискалните правила, които понастоящем са в сила, се превърна в огромно предизвикателство за почти всяка държава от Европейския съюз, като прогнозите са за значително влошаване както на бюджетните дефицити, така и на нивото на държавния дълг през настоящата година, а също така евентуално и в бъдещ период. По тази причина в рамките на Европейския съюз беше активирана клаузата за дерогация, която позволява по време на извънредни обстоятелства за известен период от време разходите, пряко свързани с последиците от преодоляването на пандемията, да бъдат изключени от обхвата при изчисляването на бюджетния баланс", се посочва в мотивите към законопроекта.

От Министерството на финансите казват, че тези промени са предпоставка за приемането на законопроекта за държавния бюджет на България за 2021 г. при спазване на фискалните правила и в рамките на допустимите отклонения.

Именно заради настъпващия дебат по Бюджет 2021 от МФ залагат съкратен срок на обществото обсъждане по този законопроект - 14 вместо 30 дни. Отбелязано е също, че промените са в синхрон с европейското законодателство.

✓ Проектът за АЕЦ "Белене" се отлага с пет години

Пускането на първия блок на АЕЦ "Белене" се отлага за 2035 г. вместо, както беше досега, за 2030 г. Това се разбира от проект за енергийна стратегия до 2030 г. с хоризонт 2050 г.

В стратегията е предвидена 2000 мегавата ядрена мощност, но не се посочва къде ще е тя. "Стратегията структурира баланса на енергийната система, тя казва нуждите и какви мощности ще се развиват, а не точно коя централа къде да бъде", коментираха от министерството на енергетиката.

Процедурата, свързана с избора за стратегически инвеститор за АЕЦ "Белене", никога не е била спирана, съобщи наскоро министърът на енергетиката Теменужка Петкова. Тя уточни, че пет компании са включени в списъка за осъществяване на проекта.

"Следващата стъпка, която е много важна, за да пристъпим към етапа на подготовка и представяне на обвързващи оферти, е тези пет компании да имат достъп до информационната зала за проекта. Тя можете да си я представите съвсем условно", допълни Петкова.

Министърът посочи, че трябва да се сключи споразумение за конфиденциалност.

"Ние сме на етап сключване на споразумение за конфиденциалност, което е задължително условие, за да могат компаниите да получат информационния меморандум за проекта, който съдържа цялата базова информация, свързана както със самия проект, така и по отношение на пазара в региона, правната уредба в страната, европейските изисквания в областта на ядрената енергия", добави Петкова.

✓ За 4 ноември 2020 г. е насрочено във ВАС делото срещу наредбата за касовите апарати

За 4 ноември 2020 г. е насрочено във Върховния административен съд дело № 8705/2019 срещу Наредба № Н-18 от 13.12.2006 г. за регистриране и отчитане чрез фискални устройства на продажбите в търговските обекти, изискванията към софтуерите за управлението им и изисквания към лицата, които извършват продажби чрез електронен магазини. То беше образувано в края на юли 2019 г. по жалби на 44 сдружения и фирми.

Междувременно със свое определение от 23 септември т. г. тричленен състав на Върховния административен съд остави без разглеждане жалбата на едно от обжалващите сдружения - „Българска петролна и газова асоциация“, против наредбата за касовите апарати и прекрати производството по делото в тази му част. Причината е нередовности на жалбата на асоциацията, които не са отстранени в указания от съда срок.

С друго свое определение от 29 юни 2020 г. ВАС даде указания на всичките 44 жалбоподатели да посочат изрично действащите норми, които оспорват, в редакцията им към настоящия момент, на всяка една от наредбите за изменение допълнение на наредбата за касовите апарати.

✓ България и Вишеградската четворка с обща позиция за селскостопанската политика

"За България, в хода на преговорния процес, въпросът за задължителността на екосхемите остава основен политически елемент от общото Споразумение. Него разглеждаме в неделима цялост с въпроса за продължаването на Националната преходна помощ и обвързаната подкрепа. Настояваме тя да бъде с нова референтна година 2018. Относно обвързаната подкрепа предлагаме стойностите ѝ да се запазят поне на досегашните нива или да се увеличат." Това каза министърът на земеделието, храните и горите Десислава Танева на срещата на министрите на земеделието на страните от Вишеградската група, проведена в гр. Познан, Полша. Тя заяви, че страната ни подкрепя предложението на Германското председателство за гъвкавостта при прилагане на еко-схемите, така че да има минимален риск от загуба на средства.

"В този смисъл, предлагаме принципът на прилагане на настоящите зелени плащания да продължи да действа, а именно ставката да е в пряка зависимост между бюджет и допустими площи в конкретната година", поясни Танева. И допълни, че така ще се осигури запазване на бюджета и изпълнение на важни цели като стимулиране на младите в сектора, подкрепа за малките и средните стопанства.

По думите ѝ, много важен детайл в „Зелената архитектура“ е мястото на дребните фермери и малките стопанства, които винаги са в по-затруднено положение. "Принципната позиция на страната ни винаги е била за изключване на дребните земеделски стопани от контрола на условността, т.е. изискванията за кръстосано съответствие", допълни Танева.

Земеделският министър подчерта важността на още два компонента, които засягат дребните фермери у нас. Това са максималният задължителен процент, насочен за екологични площи, да не бъде повече от 5%, както и да има възможност да се запази изключването на фермите до 15 хектара. *"Важно е да запазим възможността за изключване на фермерите с до 10 хектара обработваема земя от обхвата на Стандарт № 8. Той продължава логиката на диверсификацията на зелените изисквания"*, допълни министър Танева.

Във връзка с решенията, които ще се приемат за елиминиране на риска от загуба на средства в преходния период, както и при прилагане на механизма за възстановяване "Следващо поколение ЕС", България подкрепя предложението изразходването на средства от инструмента за възстановяване да става по правилата на един режим за разходване, като по този начин не се създава излишна административна тежест. *"Необходимо е средствата от инструмента за възстановяване да се получат най-скоро. Ние ще подкрепим декларацията, която е подготвена от Полското председателство на Вишеградската група. Тя е добра основа за постигане на компромис в Съвета по Общия подход в идния месец"*, каза още Танева.

По въпроса за внедряването на прецизно земеделие и използването на нови технологии, земеделският министър посочи, че това би довело до намаляване на употребата на химични пестициди и торове в селското стопанство. Тя обясни, че един от методите за това е интегрираното управление на вредителите, както и използването на алтернативни подходи за защита на растенията. Те ще спомогнат за намаляване на необходимостта от използване на големи количества продукти за растителна защита.

"Следва да имаме предвид, че редуцирането на употребата на химични пестициди и торове и замяната им с алтернативни методи е един дългосрочен процес, който трябва да бъде икономически и научнообоснован. В момента той не е толкова лесен, затова трябва да работим за адаптиране на законодателната рамка, така че да бъде значително облекчен и по-бърз", категорична бе Танева.

✓ Жилищната политика и градското развитие са области, в които Япония би могла да ни подпомогне

България и Япония могат да си сътрудничат при проучването на сеизмичния риск и управлението на остарял жилищен фонд. Това стана ясно на срещата между министъра на регионалното развитие и благоустройството Петя Аврамова и Н. Пр. Хироши Нарахира, който от края на август е посланик на страната си у нас.

Работим за по-нататъшно развитие на търговско-икономическите връзки с Япония, като привличането на нови японски инвестиции в ключови за икономиката ни сектори е сред основните приоритети в двустранното ни сътрудничество, е отбелязала министър Аврамова.

Освен това японската експертиза би имала добавена стойност за нас при оценка на земетръсния риск за жилищните сгради и съпътстващите дейности, които трябва да бъдат изпълнени по тях. Според министър Аврамова други области, в които обмяната на опит ще бъде от полза за страната ни са технологиите при изграждане, поддръжка и рехабилитация на ВиК инфраструктура, политиките при развитие и управление на социални жилища и остарял жилищен сграден фонд, градското развитие.

Министър Аврамова е запознала посланика с подготовката на Оперативна програма „Развитие на регионите“ 2021 – 2027 година. Тя е отбелязала, че насочването на инвестиции в области като автомобилната промишленост, научна и развойна дейност и други, в които България и Япония си сътрудничат, към Северна и Северозападна България би допринесло за изпълнението на тази правителствена политика.

Заместник-министър Валентин Йовев е информирал, че е утвърдена методика и предстои изготвяне на карта за сеизмичния риск в страната ни, която трябва да бъде готова до 2025 година. Той отбеляза, че интерес би представлявала и съвместната работа по различни проекти, свързани с дигитализация. Проектирането е изцяло дигитализирано вече, но цифровизацията на строителния сектор у нас предстои.

Посланик Нарахира е отбелязал, че отношенията между двете държави трябва да се развиват и в области като култура, образование, туризъм. А жилищната политика и градското развитие са области, в които Япония би могла да подпомогне България.

✓ Страх депозит пази

Недоверието на хората към икономическата перспектива има ясен индикатор и той се измерва с ръста на спестяванията. Това обяснява нежеланието на гражданите да харчат, както и предпочитанията им да кърпят парите си на сигурно място - в трезори. На фона на постоянните предупреждения за засилване на икономическата и здравна криза през зимата, август е поредният месец с ясно изразен ръст на средствата, привлечени от банковата система под формата на депозити.

Според актуалните данни на БНБ

влоговете на домакинствата достигат 57.753 млрд. лв.,

като се увеличават със 7.6% на годишна база. При съпоставка с месец юли се вижда, че има съвсем незначително забавяне в ръста, но пък то може да се обясни с харчовите за почивки и екскурзии.

Според експертите, до края на годината ще има относително висок растеж на привлечените средства при умерено нарастване на депозитите на домакинствата, сочат данните от последните допитвания на Министерството на финансите. Тоест, заради големите неизвестни около запазването на работните места и заради потенциалното въвеждане на нови ограничителни мерки, бизнесът просто няма смисъл да разчита на потребителите, които очевидно нямат желание да се впуснат в излишни харчове за да спасяват икономиката.

Очаквайки още по-несигурни времена бизнесът също влага парите си в банкови инструменти. Годишен ръст от 12.2% бележат депозитите на нефинансовите предприятия и достигат 27.547 млрд. лева. На месечна база дори се забелязва ускоряване на растежа на тези влогове - през юли повишението им на годишна база бе 10 процента.

В същото време забавяне има при депозитите на финансовите предприятия, които нарастват с 5.2% на годишна база през август, докато през юли повишението е 8.9%. Въпреки забавянето на темпа този вид депозити представляват внушителна сума - 3.547 млрд. лева.

Европейската централна банка нарича това явление

„принудителни спестявания“.

В последното си проучване по темата, анализаторите на банката стигат до извода, че в голяма степен ръстът на депозитите през последните шест месеца се дължи на факта, че хората просто не е имало къде да изхарчат парите, заради въведените ограничителни мерки. Като пример за това са посочени затворените места за развлечение и блокираният туризъм.

Според ЕЦБ ръстът на спестяванията в доста по-малка степен се дължи на притесненията за съкращаване на работните места. Въпреки това Франкфурт смята, че и през следващата година домакинствата може да запазят склонността си да пестят и да влагат парите си в банките.

"Гледайки напред, несигурността при работните места и заплатите вероятно ще остане повишена и ще доведе до продължаващо предпазно поведение от страна на домакинствата", обясни на 22 септември Фабио Панета, член на управителния съвет на ЕЦБ. Панета подчерта, че „източник на безпокойството“ е инерцията в сектора на услугите и предупреди, че всякакви неуспехи при възстановяването ще изискват повече парични облекчения.

При всички положения решенията на ЕЦБ все повече се отразяват и на случващото се в България, поради тясната ни икономическа и парична обвързаност с Еврозоната, а и заради желанието на страната ни за бърза интеграция в системата на валутния съюз.

Прогнозите на търговските банки

Свързани с основната им дейност все пак се подобряват. Експертите имат по-положителни очакванията за обема на отпуснатите кредити на домакинствата спрямо този на фирмите. Странното обаче е, че засега тези очаквания не се оправдават.

Според данните на БНБ в края на август 2020 г. кредитите за неправителствения сектор са 63.580 млрд. лв. и се увеличават на годишна база с 6.1% при 6% увеличение месец по-рано, което е съвсем незначително ускорение. Кредитите за бизнеса нарастват с 2.2% на годишна база, като се наблюдава леко ускорение спрямо юли, когато годишното повишение бе с 1.8 на сто. Кредитите за домакинствата са 24.934 млрд. лв., като увеличението на годишна база е със 7.4%, но забелязваме забавяне спрямо юли, когато бе отчетен годишен ръст от 7.7 на сто.

Излиза, че няма особено изостряне на апетита към заеми, въпреки ниските лихви. Сегашното равнище на лихвените проценти все още се определя от високата ликвидност в банковата система и растежа на привлечения ресурс. Заемите

обаче едва ли ще станат по-изгодни. В последния си анализ, публикуван на 1 септември, БНБ прогнозира известно повишение на лихвените проценти по новите кредити.

"Факторите, които ще допринасят за формирането на възходяща динамика при тях, са свързани с общото влошаване на макроикономическата среда и на бизнес климата, както и с потенциално увеличение на рисковата премия в резултат на намаляване на платежеспособността на кредитополучателите и повишение на риска, свързан с обезпеченията. Увеличението на необслужваните заеми в банковата система вследствие на свиването на макроикономическата активност също може да допринесе за повишаване на лихвените проценти по новите кредити", уточниха експертите от централната банка.

До края на годината се очаква лихвените проценти по депозитите пък да се запазят на достигнатите много ниски равнища. Основният фактор, който ще оказва влияние за ниските нива на лихвите по депозитите, е запазването на висока ликвидност в банковата система в резултат на продължаващия висок приток на привлечени средства от резиденти, част от които с предпазен мотив.

✓ **Дигиталните валути детронираха златото като най-доходен актив на 2020-а**

Манията по криптовалутите, известна още като децентрализирано финансиране, помогна за превръщането им в най-доходния актив от началото на годината. Индексът на "Блумбърг" за цифровите пари (Bloomberg Galaxy Crypto Index) е посъкпнал с около 65% от началото на 2020-а, надхвърляйки трикратно 20-процентния ръст на златото. Основният двигател за този резултат е монетата Ethereum, която има над една трета тегло в индекса, отчитащ ценовото движение на дигиталните валути.

Растящото приложение на децентрализираното финансиране стои зад скока на Ethereum, която "успява да удържи лидерската позиция на платформата си" в сектора, коментира Майк Макглоун - стратег на проучванията на "Блумбърг". То се основава на цифровите регистри blockchain, които позволяват на потребителите да ползват ред услуги, включително да теглят и отдават заеми и да печелят лихви от сметки, подобни на спестовните, без участието на традиционни посредници каквито са банките. Растящата им популярност е част от по-широката тенденция на използването на blockchain, като много от приложенията се осъществяват чрез платформата на Ethereum.

Гаранционните равнища на децентрализираното финансиране са достигнали 9 млрд. щ. долара срещу едва 700 млн. долара в началото на 2020-а, по данни на Fasset - оператор на базиран на blockchain пазар за инфраструктурни инвестиции. Освен че елиминират посредниците, привържениците на виртуалните валути като Bitcoin посочват, че те, подобно на златото, съхраняват стойността на инвестициите на фона на опасенията, че огромните дози икономически стимули за справяне с пандемията ще доведат до инфлационен взрив и ще отслабят американския долар.

По оценка на Марк Флуъри - главен изпълнителен директор на фирмата за финансови технологии и за управление на криптоактиви Two Prime - пазарите на криптовалута са били успешни по време на кризата от COVID-19 отчасти защото Bitcoin се е превърнал в "убежище", подобно на златото, когато рисковете са започнали да се множат.

Скептиците обаче остават твърди в несъгласието си с предимствата на виртуалните пари и посочват, че пазарите на криптовалута са подвластни на мощни обрати и са жертва на ниска ликвидност. Да не говорим за претенциите на регулаторите да контролират децентрализираното финансиране, което предполага, че то не е чак толкова автономно.

Като цяло обаче, интересът на инвеститорите в цифровите валути расте успоредно с разширяването на пазарите за финансови производни на Bitcoin и Ethereum.

✓ **Русия е подготвена за нови санкции**

Отравянето на руския опозиционер Алексей Навални, което се приписва на Кремъл, и включването на Москва в политическите вълнения в съседна Беларус, вещаят нови санкции на Запада срещу Русия преди президентските избори в САЩ. Дори ако бъдат наложени обаче, те ще имат далеч по-слаб ефект, отколкото предишните наказания срещу руснаците заради анексирането на Крим през 2014-а и заради други "зловредни действия", които Москва отрича, коментират за агенция "Ройтерс" анализатори. И посочват някои мерки, предприети от Кремъл, за справяне със заплахите от нови санкции.

Плаваща рубла, обилни резерви

Русия има четвъртите по големина запаси от злато и от чуждестранна валута в света в размер на 591.8 млрд. щ. долара (към 11 септември) срещу 509.6 млрд. долара в началото на 2014-а и под 360 млрд. долара през април 2015-а - най-ниската стойност за последното десетилетие.

Решението на "Банк России" от 2014-а да пусне рублата да плава свободно направи руската валута спасителна клапа срещу външни шокове.

Фискални правила

За да се защити срещу силните ценови колебания на суровия петрол - основното перо в руския износ - Москва прие последната версия на фискалното си законодателство през 2017-а. В нея е заложено, че всички приходи от нефтени котировки над 42.40 щ. долара за барел отиват в държавната хазна. А когато цените са под тази стойност, страната започва да продава чуждестранна валута в подкрепа на рублата.

Световната банка похвали тази фискална уредба. В момента правилата са облекчени временно, за да се увеличат държавните разходи и да се смекчи провокирания от COVID-19 икономически спад.

Валутна експозиция

Русия редуцира чувствително зависимостта си от външните пазари, оряза чуждестранните си задължения и увеличи вътрешното кредитиране - все буфери срещу външни шокове.

Чуждестранният дълг на страната се сви с около 30% през последните шест години - до 477 млрд. щ. долара към средата на 2020-а срещу 729 млрд. долара в началото на 2014-а.

Москва разнообрази и вложенията, като намали дела на резервите си в щатски долари до 24.5% от общото количество в края на 2019-а срещу 45.4% към 31 декември 2013-а. Страната добави юани в чуждестранните си резерви и в края на 2019-а делът им достигна 12.3 процента. Златните запаси пък скочиха до 144.6 млрд. долара през септември (от 40 млрд. долара в началото на 2014-а).

Национални решения

Русия създаде собствена система за картови плащания - "МИР" - през 2014-а, заради опасения, че ще бъде изключена от световните "Виза" и "Мастъркард". Както и собствена клирингова къща за финансови транзакции.

Москва основа и национална кредитна агенция - "АКРА" - за да намали зависимостта си от световните рейтингови компании.

По-слаба зависимост от внос

Русия вече задоволява по-голяма част от потреблението на хранителни продукти със собствени сили след като забрани западния внос на множество стоки през 2014-а. Тази забрана и по-слабата рубла помогнаха на местните производители на храни да се стабилизират и развият, и редуцираха с една трета вноса в годините от 2013-а насам.

Investor.bg

✓ Външният дълг на България се увеличи с 1,7% през юли

За една година вътрешнофирменото кредитиране расте с близо 877 млн. евро до над 14,78 млрд. евро, отчете БНБ

Брутният външен дълг (частен и държавен) на България нараства като част от брутният вътрешен продукт (БВП). В края на юли той е 35,611 млрд. евро, което е годишен ръст с 1,7% (581,4 млн. евро). Така той представлява 57,7% от прогнозния БВП на страната, показват предварителните данни на Българската народна банка (БНБ).

В сравнение с края на миналата година брутният външен дълг е по-голям с 1,2% (433,3 млн. евро). Към 31 декември 2019 г. той беше 35,030 млрд. евро, или 57,7% от БВП.



В централната банка отчитат, че към 31 юли дългосрочните задължения са 27,744 млрд. евро, като нарастват с 4,6% (1,216 млрд. евро) спрямо края на миналата година.

За една година дългосрочният дълг се повишава с 5% (1,310 млрд. евро), изчисляват в централната банка.

Краткосрочните задължения възлизат на 7,867 млрд. евро и намаляват с 9,1% (783,2 млн. евро) спрямо края на 2019 г. и с 8,5% (728,9 млн. евро) в сравнение с година по-рано.

Брутният външен дълг на сектор Държавно управление в края на юли е 5,681 млрд. евро. Спрямо края на миналата година (5,427 млрд. евро) той нараства с 4,7% (253,7 млн. евро).

Външните задължения на сектора се повишават с 4,6% (249,4 млн. евро) на годишна база.

Външните задължения на банките са 4,415 млрд. евро и се понижават с 9,9% (485,8 млн. евро) спрямо края на 2019 г. и с 4,6% (212,5 млн. евро) спрямо юли 2019 г.

Задълженията в чужбина на бизнеса и домакинствата са 10,732 млрд. евро. Те намаляват с 2,4% (268,1 млн. евро) спрямо края на 2019 г. (11,001 млрд. евро) и с 3% (332 млн. евро) на годишна база (11,064 млрд. евро).

В края на юли вътрешнофирменото кредитиране е 14,781 млрд. евро, което е с 6,7% (933,6 млн. евро) повече в сравнение с края на миналата година, когато беше 13,848 млрд. евро. За една година то се повишава с 6,3% (876,5 млн. евро).

В БНБ отчитат, че през периода от януари до юли полученото външно финансиране от нерезиденти е в размер на 3,553 млрд. евро, докато за същия период на миналата година беше достигнало 4,008 млрд. евро. От тях 523,2 млн. евро (14,7% от общия размер) са за сектор Държавно управление, 699,7 млн. евро (19,7%) - за сектор Банки, 628,4 млн. евро (17,7%) - за бизнеса и домакинствата, а 1,701 млрд. евро (47,9%) са вътрешнофирмено кредитиране.

За седем месеца извършените плащания по обслужването на brutния външен дълг са 3,107 млрд. евро при 3,969 млрд. евро за януари – юли 2019 г.

Банковата статистика показва, че нетният външен дълг в края на юли 2020 г. е отрицателен в размер на 3,212 млрд. евро и намалява с 185,9% (2,088 млрд. евро) спрямо края на 2019 г. (отрицателна стойност от 1,123 млрд. евро).

Понижението се дължи на по-голямото увеличение на brutните външни активи (с 2,522 млрд. евро, 6,9%) в сравнение с увеличението на brutния външен дълг (с 433,3 млн. евро, 1,2%). Нетният външен дълг за една година намалява с 60,3% (1,208 млрд. евро), когато беше с отрицателна стойност от 2,004 млрд. евро.

✓ **Защо Законът за съдебната власт получи вето?**

Бонусите за членовете на Висшия съдебен съвет създават несъмнено привилегировано положение, твърди Емилия Друмева

Разпоредбата от Закона за съдебната власт, [върху която бе наложено президентско вето](#), за втори път е предмет на промяна тази година. Това прави силно впечатление и наистина е „укоримо“. Така професорът по конституционно право Емилия Друмева, бивш конституционен съдия и бивш член на ЦИК, коментира темата за промените в съдебния закон. В момента тя е секретар по правните въпроси в президентството по повод отхвърленото от парламента вето върху промените в Закона за съдебната власт.

По думите ѝ бонусите за членовете на Висшия съдебен съвет създават несъмнено привилегировано положение, различно от общия ред, по който се заемат длъжности в съдебната власт. „Вече има дело пред Конституционния съд и становищата, които са представени, включително на президентската институция, почти всички са в посока, че действащата разпоредба, е противоконституционна.

И неочаквано в Народното събрание се прокара изменение, което привидно смекчава този бонус, като дава решението да е в компетенцията на Висшия съдебен съвет. Може да повиши съответния член на ВСС на по-висока длъжност при напускане на ВСС, но може и да не го повиши“, коментира проф. Друмева“. Според нея това смекчаване поставя още по-голяма зависимост – едни членове на ВСС, които „слушат“, ще бъдат повишени, а други – няма.

Тя е категорична, че законодателят е трябвало да премахне спорния бонус. „Затова е възражението на президента, защото се нарушава принципът на разделение на властите, за равенство пред закона, за равно третиране на различните членове на ВСС, защото някои от тях са били преди това във ВКС или ВАС и няма накъде повече да бъдат повишавани. Други могат да се възползват от този бонус“, подчерта проф. Друмева.

Относно промените в Изборния кодекс тя коментира, че поставянето на хартиени бюлетини и машините една до друга отнемат до голяма степен предимствата на машинното гласуване заради въведено допълнително правило, че резултатът от гласуването с машините в една секция се определя, като се броят хартиените отрязъци като разписки, които машината издава след гласуването и които падат в една кутия.

„Получава се парадокс, че резултатите от машината ще се определят чрез ръчно броене, което обезсмисля до голяма степен поставянето на машините, подменя целите, които бяха поставени преди година с предходното изменение на ИК и лишава от оправдание големия разход, който ще се направи за доставяне на машините“, смята още проф. Емилия Друмева.

✓ **Срещата на G20 ще се състои, макар и виртуално**

Заради коронавируса Саудитска Арабия няма да може да бъде реален домакин на срещата на върха на G-20 в Рияд

Заради пандемията от коронавирус срещата на върха на G-20 (вещите икономически сили) ще се проведе само виртуално на 21 и 22 ноември, а не както бе планирано в саудитската арабска столица Рияд, обяви кралството, което е председател на G-20 тази година.

Саудитска арабия възнамерява да надгради успеха на виртуалната специална среща на върха на G-20 в края на март и резултатите от над 100 виртуални работни групи и срещи на министри. Под мотото „Осъзнаване на възможностите на 21-ви век за всички“ срещата на върха ще се фокусира върху защитата на живота и повторното стимулиране на растежа, предава DPA.

Саудитска Арабия поясни, че G-20 ръководи борбата срещу пандемията и предприема бързи и безпрецедентни действия за защита на животите, поминъка и най-уязвимите.

С едногодишното си председателство на групата G-20 Саудитска Арабия искаше да се съсредоточи върху въпроси като правата и равноправието на жените и опазването на климата. Първата редовна среща на върха на групата на G-20 в арабския свят трябваше да се състои в Рияд.

Групата държави обединява две трети от световното население, 85 процента от глобалната икономическа продукция и 75 процента от световната търговия. Сред неговите членове са Европейският съюз, САЩ, Китай и Русия.

Междувременно девет месеца след появата на новия коронавирус в Китай светът премина вчера символичния праг от един милион жертви, причинени от болестта, съобщи AFP, като се позовава на официални данни, получени до 22.30 ч по Гринуич вчера. При общо 33 018 877 случая на коронавирус, официално регистрирани на петте континента, починалите са 1 000 009. От началото на епидемията са оздравели 22 640 048 души, според здравните власти.

Най-засегнатите региони по брой на смъртни случаи са Латинска Америка и Карибите /341 042 починали от 9 190 683 заразени, Европа /229 945 от 5 273 943/ и САЩ и Канада /214 031 от 7 258 663/. Сред отделните страни, по абсолютен

брой починали от Covid-19 на първо място са САЩ с 204 724 смъртни случая, следвани от Бразилия /141 741/ и Индия /94 503/.

БНТ

✓ 3 дни остават до крайния срок, в който малките фирми трябва да излязат на свободния пазар

Три дни остават до крайния срок, в който малките фирми, които все още се снабдяват с ток за бита, трябва да излязат на свободния пазар. Предвиден е гратисен период за всички, които не са успели.

Към момента лицензирани търговци на ток, от които бизнесът може да избира, са 49. В същото време 300 000 са малките фирми, които трябва да излязат на свободния пазар. До 10 септември те трябваше да си изберат нов доставчик, който в следващите 20 дни да придвижи цялата документация по извеждането им на свободния пазар. По информация на Министерството на икономиката това вече са направили 20% от фирмите.

Всички останали имат гратисен период от 9 месеца, в който да си изберат търговец, а дотогава чрез така наречените типови договори ще получават ток от свободния пазар чрез ЧЕЗ, ЕВН и Енерго-про.

Според разчетите на Министерството на енергетиката на 1 юли следващата година и битовите потребители трябва да получават ток от борсата. До тогава обаче трябва да стане ясно как ще бъдат защитени енергийно бедните, около 400 000 души според Евростат и каква ще е съдбата на обществения доставчик НЕК, след като вече няма да доставя ток за бита. Любослава Асенова е търговски мениджър във фирма.

"Първото, което направихме, е да си изберем търговец. Това стана лесно, след като на страницата на КЕВР беше публикуван списък с всички лицензирани търговци. Упълномощихме го да извърши прехвърлянето ни към свободния пазар и от тук всичко стана лесно и без проблеми", споделя опита Асенова. Има обаче определени условия.

"Лица, които сменят доставчик трябва да са изплатили напълно задълженията си към текущия си доставчик, за да изберат нов доставчик", каза Тодор Матов - директор на "ЧЕЗ Електро България".

Търговците предупредиха за подводни камъни.

"Много от клиентите, които на практика си мислят, че нямат задължения към досегашния доставчик и са си платили фактурата в пълния размер, имат лихви в размер на няколко стотинки, които се явяват допълнителна спънка за регистрация на пазара и смяната на доставчика", каза Соня Кадиева - председател на Асоциация "Свободен енергиен пазар". И се оплакаха от прекалена бюрокрация.

"След като държавата провежда политика по либерализация на пазара на електроенергия, трябваше да бъде извършена регистрацията на самите клиенти на пазара, служебно, а не ние, като търговци да минаваме цялата процедура, което всъщност изисква много време, човекоресурс и усилия от нас", каза Соня Кадиева - председател на Асоциация "Свободен енергиен пазар".

Фирмите, останали без търговец след 1 октомври, получават 9-месечен гратисен период за избор, в който ще се снабдяват с ток от ЧЕЗ, ЕВН или Енерго-про, чрез така наречените така наречени "типични" договори на свободния пазар.

"Тези цени са близки до регулираните, в някои случаи и по-ниски от тях, така че разходът за фирмите в никакъв случай няма да се промени в тези 9 месеца", каза Тодор Матов - директор на "ЧЕЗ Електро България".

От Министерството на енергетиката предупреждават фирмите да използват гратисния период и да си изберат търговец, в противен случай от лятото на следващата година ще получават ток от доставчик от последна инстанция.

"Доставчикът от последна инстанция е, как да кажем, е спешната стая на енергетиката и там цената на енергията е висока. Тя може да достигне и два пъти цената на свободния пазар, така че горещо препоръчвам на небитовите потребители да вземат това решение преди ключовата дата преди 1-ви юли 2021 г. и да имат сключен договор с доставчик", каза Жечо Станков - зам.-министър на енергетиката.

Изборът на търговец не означава, раздяла с ЧЕЗ, ЕВН и Енерго-про. Трите енергодружества и в бъдеще ще поддържат жиците, подстанциите и трансформаторите, ще отстраняват аварията и ще отчита електромерите, за което клиентите ще плащат мрежови такси.

✓ Проф. Анастас Герджиков: СУ се готви за присъствено обучение

Новата академична година ще започне в по-сложни условия, свързани с COVID-19. "Всички университети взимат мерки. Министър Вълчев направи среща с 50 ректори и от тях чувам, че всеки е предприел мерки в двете посоки, както направи и Софийският университет", каза в студиото на ["Денят започва"](#) ректорът на Софийския университет проф. Анастас Герджиков.

Той обясни, че се готвят за присъствено обучение. Ще има по-сериозна дезинфекция, ще се осигуряват маски и предпазни средства. Заради дезинфекцията разходите не са се увеличили драстично. Неприятно е това, че са намалени някои от приходите. Онлайн обучение няма да е възможно за всички специалности. За регулираните професии, като медицината например, това е напълно невъзможно, практическите занимания по природни науки не могат да се проведат онлайн. Именно това са и причините за взетото решение академичната година да започне присъствено.

От друга страна те ще бъдат готови и за онлайн обучение на студентите. Това означава по-голяма интернет свързаност и повече сървъри. Разработени са няколко сценария за онлайн обучение още през юни. Планът за подготовка се изпълнява вече повече от два месеца.

В негова заповед проф. Герджиков е предложил всички да бъдат с маски, освен този, който говори в момента. "Няма как да говориш 90 минути с маска", смята той.

Предлага се в зависимост от това дали обстановката се влошава или подобрява, факултетите сами да избират към каква форма на обучение да преминат - присъствено обучение, смесено обучение или онлайн такова. За това как ще се постъпи,

ще се преценява според броя на заболелите. В случай, че в някоя група, курс има повече заразени, ще трябва да се действа по-сериозно там.

✓ Над 5 000 български кандидат-студенти продължават образованието си в чужбина

Над 5000 български кандидат-студенти - бакалаври и магистри продължават образованието си в западни университети тази есен. Значителна част от тях вече са отпътували за държавите.

Данните бяха оповестени по повод предстоящото издание на международното изложение - "Световно образование", което ще се проведе между 1 и 6 октомври.

Броят на отказалите се от обучение зад граница ученици и кандидат-студенти е под 5%, отбеляза Николай Христанов: "Очакванията бяха за отлив предвид паниката и страха. С изненада установихме, че много български семейства и ученици не се отказват от мечтите и стремежите си за образование в чужбина".

Пребиваването на студентите е съобразено с условията за обучение в рамките на пандемията, като повечето западни университети предложиха хибридният модел на обучение – онлайн и присъствено.

"Всеки студент може да реши как да започне обучението си - дали онлайн, или присъствено, нещо, което зависи от обстановката в съответната държава. Повечето от приетите по световно образование студенти започват учебната година от октомври в реални условия", каза Христанов.

Нидерландия, Белгия, Франция, Дания и Швеция са сред търсените образователни дестинации, стабилен остава и интересът към Италия и Испания.

След Брекзит Ирландия набира популярност сред студентите.

Увеличават се и запитванията за задокеански дестинации като САЩ и Канада.

„Световно образование“ отчита 27% ръст на заминалите по проекта деца за средно образование в елитни училища в Англия, Швейцария, Италия, Германия, Австрия и Франция.

Около 1200 българи отново ще се обучават в британски университети, което е спад от около 10% от миналата година.

Въпреки промените в условията за прием на Острова след Брекзит, в офисите на Интеграл вече са заявени първите 11 ранни кандидатури за Великобритания, от които 5 за Оксфорд и Кеймбридж за специалности Компютърни науки, Математика, Право и Биология. Въпреки повишаване на цената на обучение, която ще се движи в среден диапазон от 16 000-23 000 паунда, британските институции търсят начини за допълнително финансиране на студентите от ЕС.

В рамките на изложението ще се представят и първите оферти като тази на университета Есекс, който вече предлага за българи стипендия от 5 000 паунда за покриване на таксата за образование и допълнително финансиране от 2 000 паунда за разходи за живот за първата година. Непроменени остават таксите за граждани на Обединеното кралство; българи, които имат и статут на уседналост, както и тези, които започнат своето обучение преди 1 август 2020 г. Сред търсените специалности, които се предлагат основно от университети на Острова, са Дизайн на електронни игри, Генетика, Биомедицина и Наука за здравословното хранене.

От догодина европейските граждани ще бъдат третирани като международни студенти.

България заема 5-о място по прием на международни студенти в Нидерландия с общ ръст на кандидатите от 3200 на 3680 студенти към 2020 г., с което се нареждаме след страни като Германия, Италия, Китай и Белгия. Основно расте броят на студенти, които се обучават в академични университети – от 1100 на 1458. Останалите 2222 се обучават в университети с практическа насоченост. Основно българи се обучават в университети като Tilburg University, Eindhoven University, University of Groningen, Fontys University of Applied Sciences, Erasmus University Rotterdam, част от които ще участват в изложението. Предпочитани специалности тук са Икономика, Международен бизнес, Компютърни науки и Инженерство. Изложението ще предостави информация за първи път за два ирландски университета - държавния Dundalk Institute of Technology и частния Griffith College Dublin, тъй като Ирландия се превръща в новата достъпна възможност за кандидатстване с английски език след Брекзит със специалности на европейско ниво като Бизнес, ИТ, Биотехнологии, Инженерни програми.

В останалите държави учебната година стартира нормално – присъствено в клас с всички необходими предпазни мерки, съобразно предписанията на местните здравни власти. Като основни алтернативи на обучението в Англия, консултантите посочват програмите за обучение на английски в училища в Португалия и Испания.

Предвид ръста на кандидатите, в България ще пристигнат представители на швейцарския престижен Collège Lycée Saint Charles, който от 2020 въвежда IB дипломната програма след 10-ти клас и предоставя преференциални стипендии в зависимост от успеха от входните тестове. Сред участниците ще са и оглавяващият класаците на Великобритания Oxford International College, D'Overbroecks Oxford, Bromsgrove school, Abbey DLD, BBIS Berlin Brandenburg International School, чиито възпитаници се готвят за прием в топ университетите от Оксбридж групата.

Във форума ще участват най-предпочитаните у нас университети от Великобритания, Нидерландия, Дания и елитни средни училища от Англия и Швейцария. Те ще представят новите си програми и форми на обучение, стипендии за България.

Специализирани информационни центрове за кандидатстване във Великобритания, Нидерландия, Франция и Белгия, Дания и Швеция, Германия и Австрия, САЩ и Канада ще предоставят индивидуални консултации за избор на образование в чужбина.

Въпреки пандемията 46 деца са пътували на езиков курс през това лято, съобщават още консултантите. Езиковите центрове вече се подготвят за лято 2021, като най-активни са центровете в Германия, Швейцария, Ирландия и част от тези във Великобритания.

По време на „Световно образование“ ще бъде предоставена информация, както и записвани деца за Лято 2021 по цени от 2020 г. и включване в групови ваканции в Германия, Англия, САЩ, Португалия.

✓ 9-и кръг на преговори между ЕС и Великобритания

В Брюксел започва 9-ият кръг от преговори между Европейския съюз и Великобритания за Брекзит.

Комисиите ще заседават до четвъртък, като основната им задача е да опитат да раздвижат процеса, който при последните разговори се оказа в задънена улица.

Правоприлагане и съдебно сътрудничество, рибарство, осигуряване на условия за справедлива конкуренция, екологични и социални стандарти - това са малка част от темите, които ще се обсъждат.

И двете страни заявиха, че има напредък в сближаването на позициите, макар и минимален, и изразиха увереност, че споразумение за бъдещите отношения между Лондон и Брюксел ще бъде договорено в срок. Краят на октомври се разглежда като последния краен срок за постигане на сделка, която след това може да бъде ратифицирана навреме, за да влезе в сила на 1 януари 2021 г.

✓ Орбан призова за оставката на Вера Йоурова

Унгарският премиер Виктор Орбан призова днес за оставката на заместник-председателя на Еврокомисията Вера Йоурова с ресор "Ценности и прозрачност", предаде Ройтерс.

Причина за искането на Орбан са нейните "унизителни публични изказвания" за Унгария.

"Според зам.-председателя в Унгария е изградена "болна демокрация", а в допълнение тя обиди гражданите на ЕС с унгарска националност, заявявайки, че не са в позиция да си формират независимо мнение", пише премиерът в писмо до председателя на Еврокомисията Урсула фон дер Лайен.

✓ Помпео започва визита в Гърция. Ще деескалира ли напрежението с Турция?

Американският държавен секретар Майк Помпео започна вчера посещение в Гърция на фона на напрежението между Атина и Анкара заради спорни води в Източното Средиземноморие. Той се среща с гръцкия външен министър Никос Дендиас.

Днес предстои среща с премиера Кириакос Мицотакис.

Проблемът ще бъде разгледан и на предстоящата среща на върха в Брюксел. Турция вижда в нея шанс за преформулиране на отношенията с Европейския съюз.

Американският държавен секретар Майк Помпео разговаря с гръцкия си колега Никос Дендиас в Солун. Това е знак за вниманието на Вашингтон към енергийните проекти в Северна Гърция. Изявления не бяха предвидени, но в обща декларация двете страни потвърдиха убеждението си, че проблемът с границите на морските зони между Гърция и Турция трябва да бъде решен по мирен път, в съответствие с международните закони.

Напрежението между двете съюзнички от НАТО се изостри миналия месец, когато Турция изпрати в спорна зона кораб и започна проучвателни сондажи за природен газ. По-късно корабът беше изтеглен. Атина и Анкара заявиха готовност да започнат диалог.

Европейската дипломация също е в ход. Тази седмица темата ще бъде разгледана на срещата на върха в Брюксел. Турция има специални очаквания.

Ибрахим Калън, говорител на турския президент: Вярвам, че със срещата на върха има възможност за рестартиране на отношенията между Турция и Европейския съюз. Това може да стане и виждам желание от страна на много членки на Евросъюза.

Предстои определяне на датата за преговори между Гърция и Турция, съобщи говорителят. Освен морските граници ще се разгледат и въпросите за островите и въздушното пространство.

БНР

✓ Премиерът: По 50 лв. за пенсионерите, докато има пандемия

Докато има пандемия, пенсионерите ще получават добавка от 50 лева месечно, след това ще има индексация.

Това заяви премиерът Бойко Борисов пред местни жители в село Лесидрен, община Угърчин.

"Докато има пандемия, ще бъде така. Вчера говорих с началника на синдиката. Мислим за вас, но не може едновременно и да индексирате и по 50 лева отгоре да даваме, защото за радост вие сте много, това са по 108 млн. на месец", каза той и допълни:

"Щом свърши пандемията, вчера говорих със синдикатите и социалната министърка, ще го направим и това".

Премиерът коментира във Фейсбук и [вчерашните частични местни избори](#), на които ГЕРБ побеждава в 11 населени места, а в две е на балотаж.

Той определя резултатите като "добра представителна извадка": "Водихме люта битка с БСП и ДПС, които бяха заедно, както и са единни в парламента. И ние отново ги победихме. Доказахме, че ГЕРБ е в добра кондиция", пише още Борисов. Преди това премиерът пожела успех на бившия втори човек в ГЕРБ - Цветан Цветанов, който вчера официално учреди [партията си "Републиканци за България"](#).

"Само му пожелавам успех. Няма как да коментирам нещо за човек, който 20 години е бил при мене и сега да кажа нещо лошо. Пожелавам му успех. Ние сме като едно семейство. След 20-годишен брак сме се разделили. Той си има ново семейство, при мене останаха децата", каза Бойко Борисов по време на посещение в Ловеч.

✓ 1/3 от работниците и 40% от работодателите склонни да работят „на черно“

Една трета от работниците и 40 на сто от работодателите са склонни да работят на черно, като укриват данъци и осигуровки.

Данните са от анкета на Главната инспекция по труда, попълнена от близо 4 хиляди наети и над 1000 работодатели. Анкетата е направена в рамките на Европейската кампания за деклариран труд.

Основен мотив за работа на светло е възможността работниците да получават заместващ доход от обезщетения и пенсии, а за бизнеса да се избегнат санкции от контролните органи, показва анкетата.

В по-богатите региони нагласата да се работи на черно е по-силна:

"Точно в развитите региони делът на хората, които са готови да работят на черно, защото не смятат, че биха могли да издържат семейството си, е почти два пъти по-висок, въпреки по-високите заплати в тези региони, те може би си губят своята адекватност по отношение на издръжката на живота. За 1/4 от самоосигуряващите се недеклаираният труд е начин да оцелеят", обобща Дина Христова от Инспекцията по труда.

Според НОИ за да се минимизира работата без трудови договори и укриването на данъци и осигуровки трябва законодателни промени, плащанията да преминат изцяло по банков път:

"За да не съществува възможност за плащания, както се казва в кеш, разбира се, контролните институции по-лесно могат да следят", обясни Тенчо Тенчев от Института.

✓ Михаил Златанов е новият зам.-министър на вътрешните работи

Със заповед на премиера Бойко Борисов началникът на политическия кабинет на министъра на вътрешните работи Михаил Златанов е назначен за заместник-министър.

В системата на МВР Златанов постъпва през 1986-а година, повече от 30 години е работил в дирекция "Жандармерия", като е бил и неин заместник-директор за период от четири години.

Михаил Златанов е завършил ВБОУ "Васил Левски"- Велико Търново с придобита образователно-квалификационна степен "Магистър" и Военна академия "Г. С. Раковски". Притежава също магистърска степен по специалността "Публична администрация", придобита в Академията на МВР. Кариерното му развитие е свързано с Министерството на вътрешните работи, където постъпва на работа през 1986 година и последователно заема различни длъжности. В периода от януари 1986 г. до юни 2018 г. службата му преминава в дирекция "Жандармерия" - ГДНП - МВР, като през последните 4 години е бил неин заместник-директор. От юни 2018 г. до началото на октомври 2018 г. е оперативен помощник на главния секретар на МВР. От 1 октомври 2018 г. до настоящия момент заема поста началник на политическия кабинет на министъра на вътрешните работи, пише в съобщението.

✓ Минималната работна заплата в ЕС – ефективен инструмент за всички членки

Как би се отразило въвеждането в Европейския съюз на минимална работна заплата за всички държави-членки, както поиска Урсула фон дер Лайен в първия си доклад за състоянието на Съюза? Председателят на Комисията подчертава, че всички трябва да имат достъп до минимално възнаграждение: "Аз съм силен поддръжник на колективното договаряне и предложението ще съдържа в пълна степен националните компетенции и традиции." Какво ще бъде отражението на такова възможно решение върху конкурентоспособността на икономиките и върху производителността на труда? Каква може да бъде новата мотивация за работника, ако той знае, че минимумът е осигурен за всички?

Трудно е това начинание, бе коментарът на преподавателя главен асистент Моника Моралийска в ефира на "Нашият ден". Евродепутатите трябва да приемат законова рамка, която да регулира отношенията работодател – работници, но няма как да има една-единствена мярка за минимална заплата за всички държави-членки, каза в ефира евродепутатът Андрей Ковачев.

Д-р Моника Моралийска, главен асистент в Катедра Международни икономически отношения УНСС, смята, че този призив на Урсула фон дер Лайен да се вземат мерки на територията на всяка страна от ЕС да се гарантира минимално работно възнаграждение за осигуряване на достоен живот, е важен заради риска от бедност и социално изключване:

"За съжаление в ЕС, въпреки че тенденциите бяха положителни преди коронакризата, голям дял от населението на ЕС е в категорията на риск от бедност и социално изключване, голям дял имат и т.нар. "работещи бедни" – 1 от 6 европейци, има и още по-надолу в скалата – едва свързващи двата края... ЕК по принцип няма правомощия да се меси и да определя минималната заплата и много работодателски организации реагираха остро. Но ЕК има компетенциите да работи за икономическо развитие и за сближаване. Комисията направи на два етапа обществено обсъждане между социалните партньори, при което се установи, че има нужда да се намеси с някаква инициатива в тази област. Второто обсъждане е за това какъв да бъде този инструмент, така че хем да защити работещите, хем да не се нарушат балансът и диалогът между социалните партньори в една държава.

Андрей Ковачев, зам.-председател на групата на ЕНП, коментира темата в "Нашият ден":

"Социалната пазарна икономика категорично не е лява идея и работещите имат право на справедливо възнаграждение, което осигурява достоен стандарт на живот. Цялата пазарна икономика още от времето на Бисмарк не е нещо, свързано с леви идеи. Комисията ще предостави законодателно предложение за подкрепа на държавите-членки, с цел създаване на рамка за минимални работни заплати. Всички трябва да имат достъп до минимално възнаграждение чрез колективни трудови договори или чрез законоустановени работни заплати, които са на национално ниво. Много държави-членки вече имат такава рамка. Минималната работна заплата е ефективен инструмент и е време този инструмент да бъде използван във всички страни на ЕС, но няма как да има една-единствена минимална работна заплата, приложима за всички.

Андрей Ковачев очаква в следващите месеци ЕК да излезе със законодателно предложение, което да бъде разглеждано от ЕП и от Съвета и да се даде рамката, без да се изземват правомощията на всяко правителство, на социалните партньори във всяка страна-членка на ЕС, които да разработят методологията и нивата на движение на тази минимална работна заплата.

✓ **ЕК предупреди Великобритания за Ирландия**

Прозорецът от възможности за действие на протокола за Ирландия и Северна Ирландия бързо се затваря, каза заместник-председателят на Европейската комисия за междуинституционалните отношения Марош Шефчович след поредното заседание на съвместната комисия ЕС - Обединено кралство. Той допълни, че е настоял пред британската страна спешно да ускори работата по всички негови аспекти, особено върху санитарния и фитосанитарния контрол, свързаната с митниците IT система, както и регистрацията на търговците от Северна Ирландия с цел отчитане на ДДС. По повод приетия от Камарата на общините закон за вътрешния пазар, Шефчович подчерта:

"Ние поддържаме позицията си, че ако законът бъде окончателно приет в сегашния му вид, то той ще представлява изключително сериозно нарушение на протокола като основна част от споразумението за оттегляне, а и на международното право. Споразумението трябва да се приложи, а не да се преговаря, камо ли да се променя едностранно, пренебрегва или да не се прилага. Едва ли по-категорично може да се каже, че протоколът специално е предназначен за защита на споразумението от Разпети петък в Белфаст, както и на постиженията на мирния процес, в т.ч. и въвеждането на твърда граница на остров Ирландия".

Шефчович е изразил и сериозно безпокойство за новата схема за придобиване на статут на уседналост в Обединеното кралство:

"На практика той прави разлика между европейските граждани с един и същ статут за пребиваване. В този си вид той подкопава правната сигурност и нарушава правата. Не можем да имаме бенефициенти според споразумението за оттегляне, които да са първа и втора класа".

Като припомни, че до края на преходния период за Брекзит остават по-малко от 100 дни, Шефчович заяви, че е предложил следващото заседание на смесената комисия да се проведе най-късно в началото на октомври.

✓ **Германия предлага схема, обвързваща финансиране от ЕС с върховенството на закона**

Германия, която е ротационен председател на Европейския съюз, предлага схема, при която достъпът на страните членки до фондовете на общността, включително финансиране в размер на 750 милиарда евро за икономическо възстановяване от кризата с коронавируса, да бъде обвързан със спазването на върховенството на закона, показва документ, цитиран от "Ройтерс".

Предложението предвижда наказанията за нарушения на върховенството на закона да включват временно спиране на финансирането от ЕС, а решенията за това да бъдат вземани с гласуване с мнозинство от държавите членки по препоръка на Европейската комисия.

Тези, които искат по-твърд механизъм, обаче настояват да е необходимо мнозинството от държавите членки да блокират препоръчано от комисията наказание, а не мнозинството да трябва да го одобряват.

При тази система би било по-трудно за Полша, Унгария или някой друг нарушител да избегне наказание, отколкото при плана, предлаган от Германия, при който е необходимо мнозинството от държавите членки да гласуват в подкрепа на дадена санкция, за да може тя да бъде наложена.

Унгарският външен министър Петер Сиярто каза, че Унгария и Полша ще създадат съвместен институт, който да оценява състоянието на върховенството на закона в държавите от ЕС, за да противодействат на атаките на Брюксел.

"Целта на този институт за сравнително право ще бъде да не бъдем правени на глупаци" заради твърдения за нарушения на върховенството на закона, заяви той след среща с полския външен министър Збигнев Рау в Будапеща.

По думите му докладът на ЕС за върховенството на закона, който скоро ще бъде обсъден в Брюксел, се очаква да бъде политическо изявление, а не добре обоснована оценка.

Сиярто каза, че му е "омръзнало някои западноевропейски политици да ни използват като боксова круша".

Според него институтът ще изследва как се спазва върховенството на закона в целия ЕС, за да се избегне прилагането на "двойни стандарти" към Унгария и Полша.

Рау заяви, че институтът ще насърчава дебатите и прозрачността в ЕС. "Правните дебати не могат да бъдат заменени с политически", каза той.

✓ **Турската лира се срина до рекордно дъно**

Стойността на турската лира спадна вчера до рекордно ниво от 7,83 лири за американски долар, надминавайки предишния рекорден минимум от 7,27, регистриран през август тази година, предаде ТАСС, позовавайки се на агенция "Блумбърг".

Агенцията отбел яза, че обезценяването на националната валута на Турция е свързано с опасенията, че Анкара може да бъде въвлечена в конфликта между Азербайджан и Армения.

Турция поддържа тесни връзки с Азербайджан и президентът Реджеп Тайип Ердоган изрази солидарност с Баку в конфликта в Нагорни Карабах.

✓ **Япония ще строи завод на Луната**

Японското космическо ведомство съобщи, че има планове до 2035 година да изгради на Луната завод за производство на водородно гориво, предаде ТАСС, цитирана от БТА.

Предприятието трябва да види бял свят в района на Южния полюс на нашия естествен спътник, където се предполага, че има залежи от лед. От него ще бъде получавана питейна вода, а същото така кислород и водород. Последният компонент може да бъде използван също като гориво не само за придвижване по Луната, а и за полети до орбитиращата над нея станция.

По предварителни разчети за бъдещото производство ще са нужни между 21 и 37 тона вода. Заводът би позволил значително да се намалят разходите за транспорт на гориво от Земята. Успешната реализация на подобен проект ще ускори темповете на усвояването на Луната и на космоса.

Миналата година Япония обяви решението си да се присъедини към лунната програма на НАСА и правителството подписа съответния договор. Страната на изгряващото слънце ще си взаимодейства с американското космическо ведомство за доставката на изследователско оборудване, за обмен на данни за лунната повърхност, за съвместното създаване на луноход, а също така и за възможното изпращане на японски астронавти на Луната.

Мениджър

✓ Образователният министър: Свърши времето на ниските изисквания в университетите

"Свърши времето на занижените изисквания в университетите, вече няма да има масовизация на студенти. Ключов фактор затова да бъдат по-успешни на пазара на висшето образование, ще бъде репутацията на университетите и по-точно, колко успешни са те и колко качествено е тяхното образование. Тази репутация ще зависи от завишените изисквания, които ще наложим", каза във Варна министърът на образованието Красимир Вълчев.

По думите му, преподавателите трябва да бъдат по-взискателни и да карат студентите да учат целогодишно, а не само от сесия на сесия.

"Преподавателите ще трябва да им възлагат повече задачи, повече материал за четене. Всичко това е заложено в стратегическите цели и задачи, защото именно това е в основата на качественото образование. Истината е, че българските преподаватели са много добри, но трябва да бъдат по-взискателни, обучението трябва да бъде практическо, от там следва изготвяне на профили по компетенции на всички професионални направления", подчерта министърът.

Според него, висшите заведения трябва да направят бакалавърските си програми мултидисциплинарни, защото професиите на бъдещето ще изискват по-широк комплекс от умения.

"Промените в закона за висшето образование са факт, изработени са стратегически цели и задачи на всяко висше училище", каза още Вълчев. По думите му, от изпълнението им ще зависи и възнаграждението на ректорите, което вече няма да се формира само от тяхната преценка или чувството им за благоприличие. "Тяхна отговорност е какво и как учи в съответния университет, свързаността с други висши училища, как се инвестира в млади преподаватели и се развива научната дейност. Много от университетите поддържат губещи магистърски програми, самоцелни бакалавърски специалности, ниска норма на преподавателска работа, което трябва да бъде променено", обясни Вълчев.

За системата на средното образование Вълчев посочи, че най-голямо отпадане от училище има при децата след 7 клас. "Ако в шести за седми клас 500 деца не продължават обучението си, след 7-и клас броят им се увеличава на 1500-2000", обясни министърът.

Вълчев допълни, че не се предвижда цялостно преминаване на училищната система в електронна среда. "В момента среднодневните стойности са 4 от 1000 паралелки да учат в електронна среда", каза образователният министър.

✓ Трите ключови думи на 2021 г. според финалистите в Мениджър на годината 2020

Дигитализация, гъвкавост, адаптивност – това са трите ключови характеристики, които трябва да „вземе на въоръжение“ през 2021 бизнесът, гласи общата оценка и прогноза на финалистите в Мениджър на годината 2020. По традиция списание „Мениджър“ направи своеобразен сондаж за нагласите сред Топ мениджърите на България, достигнали до финалния, трети тур на конкурса. Те бяха представени на специална пресконференция днес в столичния хотел Хилтън.

Да бъдем готови за реинженеринг на стоки и услуги, защото в това са кодирани и шансовете за растеж, препоръча Милена Драгийска, Главен изпълнителен директор на „Лидл България“ ЕООД. Предстои да станем свидетели на цялостно реструктуриране на веригите за доставки в световен и европейски мащаб, гласи прогнозата на Драгийска за следващата година.

Оптимистични очаквания за продължаващо стабилно възстановяване сподели Николай Николов, Управител на „Уърлд транспорт Оувърсийз България“ ЕООД. Кризата наистина може да се случи неочаквано и в такива моменти трябва да се действа бързо, да е вземат навременните мерки, съобразени със спецификата на всяка компания са уроците, които Николов е извел за себе си от ситуацията с внезапния COVID-шок.

Сигнали за несигурност в бизнес климата в глобален мащаб се появиха още в края на 2019-та година, посочи на свой ред Владимир Спасов, Прокурис на „М+С Хидравлик“ АД и изброи сред „червените знамена“ Брекзит, търговското напрежение между САЩ и Китай. Затова и гъвкавостта ще е качеството, от което занапред ще зависи устойчивото преминаване през бури на всеки бизнес, коментира той.

Следващите 6 до 10 месеца запазват характера на непредсказуемост, ще отнеме повече време да се върнем на нивата от 2019-та година, смята Мариела Маджарова, Изпълнителен директор на „Телетек Електроникс“ ЕАД.

COVID-кризата е класическият „Черен лебед“, т.е. архетип криза, за който никога не се знае кога ще долетят и кога ще отлетят. В този смисъл, 2021-ва може и да бъде по-добра от 2020-а, ако съумеем да следваме както трябва уроците, които получихме през тази година – и като граждани, и като бизнес лидери, сподели Джордж Маргонис, Генерален мениджър на „Филип Морис България“ ЕООД. Неговият най-важен урок е, че при кризи от такъв тип, трябва да се връщаме към базисните неща – както в живота, така и в бизнеса.



От дясно наляво: Милена Драгийска, Николай Николов, Владимир Спасов, Мариела Маджарова, Джордж Маргонис.
Снимка: Юлиян Донов

Бизнесът научи много и ще продължава още много да учи от COVID-кризата. Затова и в дългосрочен план ефектът от всичко, което преживяваме сега, ще бъде много добър и полезен, убеден е Иво Куманов, Изпълнителен директор и управител на „НИК Електроникс“ ООД, „НИК Смарт Машийнс“ АД, „НИК Агро Сървис“ ООД. „За нашата компания например, създадена преди 18 години, първите 6 месеца на 2020-та се оказаха най-добрите в историята ѝ, защото тази ситуация ни накара да се мобилизираме максимално и да станем още по-ефективни“, отбеляза той.

Плах, но все пак ръст на финансовите пазари през 2021 очаква Владислав Русев, Главен изпълнителен директор на Пенсионноосигурително дружество „Алианц България“ АД. Като цяло обаче следващата година няма да е по-лесна от 2020, затова фокусът трябва да бъде да запазим постигнатото, добави той.

Индустриите успяха да реагират адекватно на шока от внезапната криза, успяха да се прегрупират и точно този модел на поведение, с гъвкавост и адаптивност, ще задава тона и посоката и през 2021 година, коментира Димитър Гълъбов, Изпълнителен директор на „Съдърланд Глобъл Сървисиз България“ ЕООД. Най-важният урок за него от последните месеци е: понякога непредвидените ситуации помагат да се постигнат дълго отлагани цели

Не е нужно да чакаш най-доброто време, за да вземеш дадено решение и да тръгнеш към промяната, е поуката от стрес-теста на коронавирусната криза за Пламен Цеков, Съосновател и изпълнителен директор на Scalefocus.

✓ Еврокомисията планира мащабни реформи в митниците през следващите 4 години

Европейската комисия представи вчера план за реформи в митниците в ЕС, с които те да станат "по-интелигентни" и ефикасни в рамките на следващите 4 години.

С възможността за "обслужване на едно гише" спазващите закона дружества ще бъдат улеснени при изпълнението на граничните формалности само в един портал.

Предвиждат се промени в управлението на риска, на електронната търговия и действието на митническите власти като едно цяло, се казва в съобщение на Еврокомисията, цитирано от БТА.

Основната цел е осигуряването на повече данни и по-интензивното им използване за анализ. ЕК предлага да оглави нов аналитичен център за събиране, анализ и споделяне на митнически данни за подпомагане на митническите власти при откриването на слабите места по външните граници на ЕС и за справянето с бъдещите кризи.

За преодоляване на новите предизвикателства на електронната търговия ще бъдат въведени по-строги задължения за доставчиците на платежни услуги и платформите за онлайн продажби, в подкрепа на борбата с измамите с мита и данъци. Ще се осигури възможност за обработка, споделяне и обмен на данни при по-тясно сътрудничество, както и по-успешно оценяване на риска от митническите власти, се посочва в съобщението на комисията.

Митнически власти се предвижда да получат съвременен и надежден оборудване в следващия бюджет на ЕС. Ще бъде създадена нова група за размисъл, съставена от представители на държавите от ЕС и дружествата, която да помага за

подготовката за бъдещи кризи и предизвикателства, например непредвидено развитие в световен мащаб и бъдещите модели на стопанска дейност.

Митническият съюз на ЕС отбеляза 50-годишнината си през 2018 г. и е единна територия за митнически цели, на която важат общи правила. Митническите власти отговарят за упражняването на все повече видове контрол.

Митниците в ЕС играят важна роля за подкрепа на икономиката на ЕС и трябва да улесняват законната търговия с все по-големи обеми възможно най-бързо и безпрепятствено. Властите са постоянно заети да противодействат на нарастващите измами и контрабанда на незаконни или опасни стоки.

От началото на пандемията от Ковид-19 митническите власти в ЕС имат особено важни задачи, като улесняването на вноса на предпазни средства и отстраняването на подправените стоки, например фалшиви маски и подправени лекарства, на външните граници на ЕС. Последните години показаха, че митническите власти на държавите от ЕС са затруднени да изпълняват различните си роли. Ще има още значими предизвикателства, подобни на сегашното извънредно положение във връзка с общественото здраве, последствията от оттеглянето на Великобритания от единния пазар и митническия съюз, и засилването на цифровизацията и електронната търговия, отбелязва ЕК.

✓ Европейската прокуратура започва работа

Главният прокурор на ЕС и европейските прокурори тържествено поеха новите си задължения, съобщил Европейският съд. С общо съгласие на 16 октомври миналата година Европейският парламент и Съветът на ЕС назначиха Лаура Кьовеша за първи европейски главен прокурор. С решение от 27 юли тази година Съветът на ЕС назначи първите европейски прокурори, отбелязва съдът, цитиран от БТА.

За да се отбележи тържествено официалното начало на дейността на Европейската прокуратура, в Съда на ЕС вчера се е състояло заседание по встъпване в длъжност. Прокурорите полагат клетва да изпълняват функциите си при условията на пълна независимост в интерес на ЕС, да не търсят и да не приемат указания от външна сила и да спазват задължението за поверителност по отношение на всяка информация, с която разполага прокуратурата.

Европейската прокуратура е независима служба на ЕС, на която е възложено извършването на разследвания, наказателно преследване и предаването на съд на извършителите на престъпления срещу общите финансови интереси (измами, корупция, трансгранични измами с ДДС за над 10 милиона евро). Европейската прокуратура води разследвания и осъществява наказателно преследване и упражнява функциите на прокурор пред компетентните съдилища на държавите от ЕС. Седалището на Европейската прокуратура е в Люксембург.

До днес 22 държави от ЕС участват в общата прокуратура - Австрия, Белгия, България, Германия, Гърция, Естония, Испания, Италия, Кипър, Латвия, Литва, Люксембург, Малта, Холандия, Португалия, Румъния, Словакия, Словения, Финландия, Франция, Хърватия и Чехия, се посочва в съобщението.

✓ Унгария и Полша създават институт за върховенството на закона в ЕС

Унгария и Полша ще създадат съвместен институт за оценка на върховенството на закона в страните членки на Европейския съюз, предаде „Ройтерс“.

„Целта на този институт за сравнение на правото ще е да не бъдем вземани за глупаци“, заяви външният министър на Унгария Петер Сиярто след среща с полския си колега Збигнев Рау в Будапеща и добави, че „се е наситил някои западноевропейски политици да ги използват като боксова круша“. Учреждението ще се стреми да бъде избягвано прилагането на „двойни стандарти“ за Унгария и Полша.

На среща през юли европейската общност се съгласи да бъдат заделени 750 млрд. евро за възстановяване на щетите от пандемията от новия коронавирус, като едно от условията за получаване на средствата е именно придържането към върховенството на закона от страна на държавите.

По думите на Рау новият институт ще насърчава дебатите и прозрачността на територията на Европейския съюз.

✓ FT: Континентална Европа ще изгуби 700 хил. работни места от Брекзит без сделка

Компаниите в континентална Европа биха могли да загубят над 700 хил. работни места, ако Великобритания напусне ЕС без двустранно търговско споразумение. Това пише водещият британски икономически вестник "Файненшъл таймс". Изданието се позовава на доклад на германския Институт за икономически изследвания в Хале (IWH).

Ако Лондон и Брюксел не успеят да сключат сделката, то през 2021 г. ще бъдат установени митнически бариери и ще бъдат въведени мита в търговията между ЕС и Великобритания. Това ще доведе до 41% спад на износа на стоки и услуги от Общността за Британските острови, се посочва в проучването. Миналата година Обединеното кралство е внесло от континентална Европа стоки на стойност 319 млрд. евро - повече в сравнение със сумата от други държави по света, взети заедно, макар делът да е намалял от 17 на 15% след референдума за Брекзит през 2016 г.

Като цяло с отчитане на свързаните компании, изнасящи за Великобритания, около 1 млн. работни места в ЕС могат да бъдат закрити, според анализаторите. Най-големите съкращения по техните прогнози се очакват в Германия - над 176 хил. позиции. Френските компании могат да загубят над 80 хил. работни места, полските предприемачи – 78 хил., италианският бизнес - около 72 хил.

Извън Евросъюза Китай ще понесе най-големи загуби (91 хил. работни места). В самото Обединено кралство съкращенията ще възлязат на близо 22 хил. позиции.

В същото време вицепрезидентът на IWH Оливер Холтемюлер не изключва варианта европейските компании да успеят да намалят загубите, ако "изземат пазарния дял на британските фирми вътре в ЕС".

Корекции в прогнозите на специалистите от института в посока ограничаване на загубите на работни места могат да бъдат направени и при наличието на "други възможности за отговор" на компаниите, казва той пред "Файненшъл таймс".

✓ Германия ще изтегли 6 млрд. евро по-голям държавен дълг от планираното

Германия планира да пусне с 6 млрд. евро повече дългови облигации от предварително предвиденото за четвъртото тримесечие на 2020 г., съобщи вчера германската финансова агенция, цитирана от Ройтерс.

Средствата са за разходи за преодоляване на икономическите последици от пандемията от коронавирус.

Най-голямата европейска икономика ще изтегли общо 50,5 млрд. евро нов дълг през периода октомври-декември 2020 г., като се изключи дългът свързан с инфлацията, уточни агенцията.

Това включва увеличаване на емитирането на инструменти на паричния пазар до 21,5 млрд. евро спрямо първоначално планираните 15,5 млрд. евро краткосрочни облигации.

На международните пазари ще бъдат пуснати две емисии облигации, свързани с инфлацията, като общите средства, генерирани от такъв дълг през 2020 г. ще достигнат около 6 млрд. евро.

Освен това ще бъде набрана втора емисия "зелени" облигации през ноември в петгодишен падеж и обем 5 млрд. евро.

Германия отчете добро търсене на първите си "зелени" облигации, пуснати по-рано през септември, което бе определено като ключов момент за екологичните усилия на Европа в сектора на финансите.

По този начин най-голямата икономика в ЕС става поредната европейска държава с рекордно голям държавен дълг, генериран през 2020 г. Средното ниво на дълга на страните от еврозоната вече надхвърля 80% от БВП, докато по изискване това ниво не трябва да е над 60% от БВП.

✓ Каскадно затваряне на фирми в компонентната индустрия

Пандемията Covid-19 спря един от най-важните индустриални сектори в Испания: автомобилната индустрия. Но този проблем не е изключителен за 17-те автомобилни завода, намиращи се в страната, а е засегнал цялата верига на създаване на стойност. След рестартирането на дейността някои компании за автомобилни компоненти са принудени да представят известия за регулиране на заетостта (ERE) в резултат на факта, че производството не е възстановило нивото си от преди извънредното положение. Търсенето на испанския пазар нараства по-бавно от очакваното, пише испанското икономическо издание eleconomista.es.

Според проучване на Испанската асоциация на автомобилните доставчици (Sernauto), четири от десет компании за автомобилни компоненти с известия за временно регулиране на заетостта (ERTE) планират да го поддържат през следващите няколко месеца, изцяло или частично. По този начин Sernauto уверява, че до 88% от компаниите са използвали този механизъм по време на пандемията, така че в момента 40% ще го поддържат. От тези компании 55% очакват, че между 10% и 30% от работната им сила ще продължи да работи в ERTE (временно регулиране на заетостта, бел. ред.), докато до 22% ще поддържат над 50% от своите служители в тази ситуация.

"В този преходен период, докато икономическата несигурност отшуми и вътрешното търсене се възстанови, за някои спомагателни автомобилни фирми поръчките вече не пристигат. Само част от него се дължи на процеса на промяна в автомобилния сектор с прилагането на цифровизация и електрификация. Компонентните индустрии, свързани или зависими от големи корпорации, ще трябва да предприемат своето преобразуване паралелно по-рано, отколкото по-късно, защото "в много случаи вече сме закъснели", казва Томас Диас, секретар по индустриална политика във Федерацията на индустрията на Каталуния (CCOO Industria de Cataluña).

Синдикатите искат подкрепата на администрациите, за да се изправят пред необходимата реиндустриализация към реконверсия, която изисква повече обучение за работниците и адаптиране на производствените линии. Томас Диас защитава конкурентоспособността на заводите и работната сила в сектора и предупреждава, че решенията за закриване, взети от мултинационални компании, отговарят повече на промените в бизнес стратегията и намаляването на разходите. В някои случаи, казва той, водени от генерализирана икономическа криза, те дават приоритет на „репатрирането“ или „ренационализацията“ на своите доставчици - „тайно преместване“, което да даде възможност на компаниите на родните им пазари.

Прогнози за "гореща есен"

Междувременно синдикатите са обезсърчени, тъй като затварянето на производства добавят стотици работници към списъците за безработица, при липса на политики, които насърчават поддържането на заетостта и промишлената структура. Диас прогнозира, че есента "ще бъде гореща", ако не се изготви план за индустриален шок.

Сред компаниите, които вече са подали известия за регулиране на заетостта (ERE), е Alumalsa. Фирмата от Сарагоса, специализирана в леенето на алуминиеви части в гравитационен студ, отвори досие за 40% от работната си сила или за 230 служители. Ръководството отдава това на ситуацията на автомобилния пазар поради здравната криза, ускореното завършване на някои модели дизелови двигатели, които Alumalsa произвежда, и непредвиденото прекратяване на съществуващи договори от неговия основен клиент.

През юни намерение за предприемане на ERE имаше и доставчикът на Валенсия Grupo Segura. Ръководството увери, че "това е намаление с около 16% в работната сила на групата (която има около 1000 работници) и 30% в автомобилното подразделение". И накрая, ERE ще засегне по-малко от 100 души, от 167, които ръководството предложи в началото.

Положението в Каталуния, Испания

През юли ръководството на групата Orhan Holding обяви прекратяване на дейността на дъщерното си дружество Nobel Plásticos Ibérica в Сант Жоан Деспи (Барселона) за 164 работници. Работният комитет на фирмата обяви безсрочна стачка на 14 септември а от ССОО обявиха, че решението "не е оправдано и отговаря само на преместване на дейността в друго предприятие от групата".

Персоналът на германската компания Robert Bosch в Кастелет и ла Горнал (Барселона) също стачкува заради намерението за затваряне на фабриката, специализирана в двигателите на чистачките на автомобилите. Синдикатите се жалват, че мултинационалната компания е прекарала години, премествайки производството във фабриката си в Сърбия.

През последните седмици в Тарагона френската компания Saint-Gobain се съгласи да премести 122-та служители на подразделението L'Arboç Glass, което произвежда стъкло за автомобилната индустрия. Преговорите улесниха закриването, но не и загубата на работни места, които ще бъдат добавени към Sekurit, друг завод от групата в същия град.

През юли, забавени от затварянето на Nissan, съкращения бяха регистрирани и в Aludyne Automotive, в Gavà (Барселона), за целия персонал от 79 души. Синдикатът твърди, че там има "прикрито преместване" на механизацията на части към места като Чехия, Франция или Китай. Японската мултинационална компания също завлече 57 от 107 служители на Magneti Marelli (производител на електроника и електротехника, световен лидер в производството на осветителни елементи и компоненти за транспортна техника), чиито заводи произвеждат климатични системи за автомобили.

✓ Европейските борси започват седмицата в зелената територия

Европейските борсови индекси започват търговията в понеделник с ръст, възстановявайки част от загубите, натрупани през миналата седмица, след като икономическите данни от Китай и силното представяне на банковия сектор окуражиха инвеститорите, предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 се повиши с 6,02 пункта, или 1,69%, до 361,53 пункта, като банковият подиндекс SX7P напредна с 4,34%. Немският бенчмарк DAX отчете ръст от 315,55 пункта, или 2,53%, до 12 784,75 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 напредна с 74,48 пункта, или 1,27%, до 5 917,15 пункта. Френският измерител CAC 40 се повиши с 84,5 пункта, или 1,79%, до 4 814,16 пункта.

Опасенията, свързани с развитието на пандемията от COVID-19, останаха на заден план в ранната търговия на първата сесия за седмицата, след като стана ясно, че печалбите на индустриалните фирми са нараснали за четвърти пореден месец през август. По данни на Националното статистическо бюро на Китай, печалбите на индустриалните фирми в страната са се увеличили с 19,1% на годишна база през август до 612,81 млрд. юана (89,8 млрд. щатски долара).

Тази новина подкрепи зависимите от търсенето в Китай автомобилни и индустриален сектор, като индексите SXAP и SXNP се повишиха съответно с 3,17% и 2,30%.

Междувременно листнатите в Лондон акции на HSBC скочиха с 9,18%, след като китайската застрахователна група Ping An, която е най-големият акционер в британската банка, повиши дела си във финансовата институция от 7,95% на 8%.

Книжата на Commerzbank поскъпнаха с 0,58% след като банката назначи директора за търговия на дребно в Deutsche Bank Манфред Кноф за свой нов главен изпълнителен директор.

Досега инвеститорите избягваха европейския банков сектор, който бе засегнат от по-ниските лихви по заемите, нарастването на лошите кредити, спада на икономическата активност и наскоро от мащабен скандал с пране на пари. В резултат на всичко това секторът е най-лошо представящият се от началото на година със спад от 43%.

„Има шанс за тактическо ребалансиране, но не и за структурно рали при банките“, коментира Давал Джоши от BCA Research.

Седмичен спад за Dow и S&P500

Американските борсови индекси регистрираха повишения в петък, възстановявайки част от загубите, натрупани през седмицата, след като технологичният сектор записа печалби, предаде Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones отчете ръст от 358,52 пункта, или 1,34%, до 27 173,96 пункта. Широкообхватният показател Standard & Poor's 500 напредна с 51,87 пункта, или 0,226%, до 3 3 298,46 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq се повиши с 241,3 пункта, или 2,26%, до 10 913,56 пункта.

Акциите на Amazon и Facebook поскъпнаха с 2,49% и 2,12%, докато тези на Apple и Microsoft скочиха с 3,75% и 2,28%. Цената на книгата на Netflix се повиши с 2,08%. Технологичният сектор на S&P 500 напредна с 2,4%, записвайки най-добрият си ден от 9 септември насам.

Книжата на операторите на круизни кораби Carnival, Norwegian Cruise Line и Royal Caribbean поскъпнаха с 10,95%, 13,67% и 7,70% след повишение на рейтинга от страна на Barclays.

„Разпродажбите се стабилизираха през последните няколко дни, но няма знаци за нови сили на пазарите. Тенденцията остава меча“, коментира Марк Нютън от Newton Advisors

S&P 500 и Dow Jones Industrial Average записаха четвъртия си седмичен спад, което е най-дългата серия от седмични понижения от август 2019 г. насам. За седмицата Dow регистрира спад от 1,8%, а S&P 500 се понижи с 0,6%. Nasdaq отчете първия си седмичен ръст от четири седмици насам, напредвайки с 1,1%.

Смесеното седмично представяне на борсите идва на фона на продължаващите преговори в Конгреса на САЩ за новите мерки за стимулиране на икономиката.

Демократите в Камарата на представителите работят по нова програма за подкрепа на икономиката в размер на 2,4 трлн. Долара. Тя предвижда увеличаване на помощите при безработица и нова финансова подкрепа за авиопревозвачите. Тази сума обаче не се нрави на републиканците, които искат да ограничат разходите.

Септември се очертава като доста труден период за Уолстрийт, като от началото на мееца S&P 500 се е понижил с 5,8%, а Dow – с 4,4%. Nasdaq Composite регистрира най-големият спад – 7,3%, на фона на разпродажбите в технологичния сектор. Акциите на Facebook, Amazon, Apple, Netflix, Alphabet и Microsoft са поевтинели с най-малко 979% през септември.

Смесени резултати в Азия

Основните индекси на водещите фондови борси в Азиатско-тихоокеанския не успяха да намерят единна посока в поенделник на фона на американските санкции срещу китайския производител на чипове SMIC, предаде Маркеточ.

През уикенда стана ясно, че доставчиците на определени типове оборудване за SMIC ще трябва да получат лиценз от американското правителство, за да могат да продават технологиите си на китайската компания.

В континентален Китай бенчмаркът Shanghai Composite изтри 1,88 пункта от стойността си, или 0,06%, достигайки ниво от 3 217,53 пункта, докато по-малкият показател Shenzhen Composite се понижи с 16,17 пункта, или 0,75%, до 2 126,88 пункта. Хонконгският показател Hang Seng напредна с 240,63 пункта, или 1,04%, до 23 476,05 пункта.

Водещият индекс на Токийска фондова борса Nikkei 225 се повиши с 307 пункта, или 1,32%, до 23 511,62 пункта.

В Южна Корея Kospi се повиши с 29,29 пункта, или 1,29%, до 2 308,08 пункта.

Австралийският показател ASX 200 регистрира спад от 12,6 пункта, или 0,21%, до 5 952,3 пункта.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) регистрираха повишения в ранната търговия в понеделник. Основният индекс SOFIX отчете ръст от 1,28 пункта, или 0,30%, до 423,86 пункта. BGBX40 напредна с 0,9 пункта, или 0,09%, до 95,33 пункта. BGTR30 се повиши с 1,06 пункта, или 0,23%, до 470,67 пункта. BGREIT записа ръст от 0,47 пункта, или 0,35%, до 134,84 пункта.

[Cross.bg](#)

✓ Отменено е правителственото решение за продажба на лекарства от машини

Отменено е правителственото решение, с което на последното редовно заседание миналата сряда бе подкрепен инвестиционен проект за 20 милиона лева за продажба на лекарства от машини в населени места без аптеки.

Това обяви пред bTV министърът на здравеопазването професор Костадин Ангелов.

Становището на здравното ведомство по проекта е било отрицателно, фирмата „Пос Фарма“ АД вече е оттеглила инвестиционното си предложение, стана ясно от думите на министъра.

Подкрепата за инвестицията бе внесена за одобрение от Министерството на икономиката, за да може да бъде подкрепена от държавата.

✓ Красимир Каракачанов ще открие международната изложба за отбранителна техника „Хемус - 2020“

Заместник министър-председателят по общественения ред и сигурността и министър на отбраната Красимир Каракачанов и началникът на отбраната адмирал Емил Ефтимов ще открият утре, 30 септември, 14-ата специализирана международна изложба за отбранителна техника „Хемус 2020“, която ще се проведе от 30 септември до 3 октомври 2020 г. в Международния панаир в град Пловдив. Церемонията по откриването ще започне в 11.00 ч. пред палата 3 на Международен панаир Пловдив.

Преди откриването на „Хемус 2020“, от 10.00 ч. в зала „Пресклуб“ на панаирния град, заместник-министърът на отбраната Анатолий Величков ще даде пресконференция, в която ще участват и представители на Министерството на икономиката и на организационния комитет на изложението.

Международната изложба „Хемус 2020“ се провежда под патронажа на Министерството на отбраната и Министерството на икономиката на Република България и се организира от фондация „Хемус ‘95“. В първия ден на изложението ще се проведе заседание на Индустиалния форум на тема: „Европейската програма за промишлено развитие в отбраната (EDIDP) и Европейския фонд за отбрана (EDF) и перспективите пред българската отбранителна индустрия“. На 1 октомври ще се проведе Десетата международна научна конференция на тема „Научните изследвания и инвестициите в технологични иновации - решаващ фактор за отбраната и сигурността“. В демонстрационните стрелби на полигона „Змейово“ на 2 октомври ще бъдат представени нови разработки и продукти.

✓ Кметове на малки населени места предлагат законови промени

Очаква се днес кметовете на малки населени места да изпратят предложенията си за законови промени, с които кметовете на общини да бъдат задължени да изпълняват точно бюджетите си, съобщи за "Хоризонт" кметът на Калофер и председател на Националното сдружение на кметовете и кметските наместници Румен Стоянов.

Следващата среща между кметовете и представители на изпълнителната власт ще бъде по-късно през седмицата, уточни Стоянов.

Миналия четвъртък той и негови колеги разговаряха с министъра на финансите Кирил Ананиев, който от своя страна пое ангажимент да инициира работна група с участието на депутати от бюджетната и от регионалната комисии в парламента. Тогава пред Националното радио Стоянов съобщи, че в момента между 70 и 80% от предвидените пари за малките населени места отиват по предназначение:

"За осветление идват парите, за заплатите, то остава да ни оставят и без заплати. Защото те пък са вход-изход, те са държавни тези пари, които минават само през общините, те не могат да ги спрат. Но, ако имат възможност, аз съм убеден, че и това ще направят".

Очаква се следващата среща по исканите промени от кметовете на малки населени места да бъде в парламента и да се състои до края на тази седмица, уточни Стоянов.

✓ Първи дебат Тръмп-Байдън преди президентските избори в САЩ

Първият президентски дебат между Доналд Тръмп и кандидата на демократите Джо Байдън ще се състои днес в американския град Кливлънд. Дългоочакваното събитие ще се случи на фона на скандал, свързан с данъчните декларации на Тръмп и преднина в проучванията за Байдън.

Очакванията са за нажежена обстановка. В навечерието на събитието Ню Йорк Таймс публикува информация, според която Тръмп е избягвал плащане на почти всеки възможен федерален данък в продължение на години.

Темата се очаква да се превърне в централна. Кампанията на Байдън вече пушна реклама, в които се сравнява колко данъци плаща типичния американец и колко е платил Тръмп.

В клипа се посочва, че медицинските сестри например плащат над 10 хиляди долара данък.

Според „Ню Йорк Таймс“ президентът е платил само 750 долара за федерални данъци през 2016 и 2017, а в предишните 10 от общо 15 години не е плащал изобщо.

От изданието твърдят, че информацията е на базата на преглед на пазените в тайни данъчни декларации, за които Тръмп казва, че не са публикувани заради течащ одит. Президентът нарече твърденията на медията „фалшиви новини.“

Някои коментират, че и преди е имало сензационни разкрития за държавния глава, но това не е разубедило симпатизантите му.

Всичко това се случва на фона на нови обезпокояващи за кандидатът на републиканците допитвания. Съвместно национално проучване на „Вашингтон пост“ и Ей Би Си Нюз показва преднина от 10 точки за демократа Байдън, а проучване на Ен Би Си Нюз - Марист дава също 10 процента преднина на Байдън в ключовия щат Уисконсин, който Тръмп спечели през 2016.

По време на дебата Байдън се очаква да атакува Тръмп както за плащането му на данъци, така и относно справянето му пандемията от Covid-19 и породилото критики бързо намиране на номинация за овакантиеното място от либералния съдия във Върховния съд Рут Бейдър Гинсбърг, която почна по-рано този месец.

Дори преди информацията на Ню Йорк Таймс очакванията бяха за разгорещен дебат след като Тръмп настояваше Байдън да бъде тестван за наркотици.

Тръмп започна очерняща срещу кампания за състоянието на психичното здраве на опонента си като една от разпознаваемите му фрази бе „той дори не знае, че е жив.“

Запитан от репортери дали ще се подложи на тест за наркотици Байдън се засмя и отказа да отговори.

✓ **Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите**

БНТ, „Сутрешен блок“

- Новата академична година в условия на COVID-19. Гост - ректорът на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ проф. Анастас Герджиков;
- В сезона на мъглите и лошото време - ще приключат ли в срок ремонтите по пътната инфраструктура в страната?;
- Пожар изпепели къщите на пет семейства в Разлог. На живо - къде ще бъдат настанени хората, останали без дом?;
- Премиерът обеща добавки за пенсионерите до края на пандемията. Какви са вариантите за увеличение на пенсиите?;
- Политическата есен - ходовете на управляващите и новите партийни проекти. Анализ на политолозите Росен Карадимов и Стойчо Стойчев;

Нова телевизия, „Здравей България“

- Детска агресия заради хомофобия - защо се стигна до организиран бой между десетки ученици в Пловдив?;
- Кризата с COVID-19 - сезон втори. Ще има ли затягане на мерките и как ще действа Оперативният щаб? Гостува проф. Тодор Кантарджиев;
- Президентското вето на изборните промени - какво следва? Коментар на проф. Михаил Константинов и Цветозар Томов;
- Защо 70% от преболедувалите COVID-19 са застрашени от инфаркт - говорят кардиолозите.

✓ **Преглед на печата**

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - Субсидии и данъчни облекчения за нова кола, за цапаци – рестрикции;
- в. Монитор - Проверка на ДАМТН показва: 1 от 10 кантара по сергиите – менте;
- в. Труд - Образованието пред катастрофа;

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - Бонусът от 50 лв. за всяка пенсия остава до изборите;
- в. 24 часа - 4 конкурса с финансиране от 1 млн. лева обяви "Америка за България";
- в. 24 часа - Ремонтът на виадуктите по "Хемус" приключва, но не и в тунелите;
- в. 24 часа - Разходите за антикризисни мерки няма да вдигат дефицита;
- в. Монитор - Интерпол издирва 15 изчезнали българчета;
- в. Монитор - Пламна локомотивът на София – Бургас;
- в. Монитор - Проф. Асен Балтов, изпълнителен директор на "Пирогов": Ако PCR-ите на децата са отрицателни, няма нужда от 14-дневна карантина;
- в. Телеграф - Парното двойно по-скъпо от климатика;
- в. Телеграф - Бикове гонят хора и чупят коли В София;
- в. Телеграф - Българите спасиха сезона по морето;
- в. Труд - Предупреждават ни по телефона за бедствия;
- в. Труд - ГЕРБ спечели 9 от 16 общини на частични избори;

в. Труд - Разследват депутатска щерка за фалшива диплома;

в. Труд - Заемите за жилища са рекордно евтини;

Водещи интервюта

в. 24 часа - Иван Давидов, председател на Обществения съвет на 20-о училище в София: В онлайн периода се видя: Време е учениците да станат откриватели на знание, не да им наливат по калъп;

в. Монитор - Проф. Асен Балтов, изпълнителен директор на "Пирогов": Ако PCR-ите на децата са отрицателни, няма нужда от 14-дневна карантина;

в. Телеграф - Проф. Димитър Димитров от Университета в Питсбърг: Нашето анти тяло защитава от covid-19, но и лекува;

в. Труд - Проф. Христо Бонджолов, ректор на Великотърновския университет "Св. св. Кирил и Методий", пред "Труд": Заплатите на учителите са двойно по-големи от асистентските;

Водещи анализи

в. 24 часа - Има очакване за мрачни зимни месеци - вижда се по ръста на спестяванията;

в. Монитор - Съвременен прочит на старите столични изложения;

в. Телеграф - Клиент се привлича с доверие;

в. Труд - БСП поема нов курс.

✓ Предстоящи събития в страната на 29 септември

София

- От 10.00 От 11.00 ч. президентът Румен Радев ще посети Института по молекулярна биология към БАН.
- От 15.00 ч. в Гербовата зала на „Дондуков“ 2 президентът Румен Радев ще удостои посланика на Ирландия у нас Майкъл Форбс с орден „Мадарски конник“ - първа степен.
- От 09.30 ч. в заседателната зала в сградата на Висшия съдебен съвет на ул. „Екзарх Йосиф“ № 12 Съдийската колегия на ВСС ще проведе заседание.
- От 09.30 ч. 31 състав на Софийския градски съд ще гледа делото срещу квесторите на КТБ Елена К. и Станислав Л., обвинени в безстопанственост в особено големи размери.
- От 10.00 ч. в сградата на КНСБ, пл. "Македония" 1, конгресен център "Глобус", зала "Европа", ет. 2 ще се състои форум "Секторен социален диалог, колективно трудово договаряне и добри практики в сектор Земеделие".
- От 11.30 ч. на партерния етаж на ЦУМ ще Israel Aerospace Industries и дъщерната ѝ Elta Systems ще представят предложението си към България в подкрепа на модернизацията на армията.
- От 13.00 ч. в ПП АБВ ще даде пресконференция в централата на партията на улица „Врабча“ 23.
- От 18.00 ч. в аула „Максима“ ще започне юбилейният концерт „100 години УНСС“.

Бургас

- От 9.00 ч. ще се проведе редовно заседание на Общинския съвет.

Враца

- От 09.30 ч. в сградата на Младежки център - Враца ще се състои стартираща пресконференция, с която ще се даде началото на дейностите по осъществяването на Проект BGLD -1.003 - 0004 - C01 „Младежки център Враца - фактор за развитие на Северозапада“.

Разград

- От 15.00 ч. в стола на ОП „Ученическо и столово хранене и почивно дело“ ще се състои заседание на Общинския съвет.

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2020 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bg.org/?p=5966> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2019 г.